

ΠΕΡΙΟΔ. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'—ΕΤΟΣ 24ον

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Σωκράτους 2.

Διευθυντής-Έκδότης

Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

'Εσωτερ. 'Απλή Έκδοσις Δρ. 12

> Πολυτελής > > 16

'Εξωτερ. 'Απλή > Φρ. 15

> Πολυτελής > > 28

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΗΔΑΛΙΟΥΧΟΥΜΕΝΩΝ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ

Η καταπληκτικῶς προοδευτικῆ ἐξέλιξις τῶν ἀερίων στόλων, τοῦ τρομεροῦ τούτου νέου πολεμικοῦ ὄπλου, κατεθούρβησαν φυσικῶς τοὺς ἀσχολουμένους καὶ ἀθύνοντας τὰ πολεμικὰ ζήτήματα, ἐσπευσμένως ἀναζητήσαντας τὰ ἀντιδραστικὰ μέσα κατὰ τῶν ἀερίων ἐχθρῶν. Πράγματι δὲ ἀμέσως κατεσκευάσθησαν ὄπλα εἰδικὰ καὶ μυδραλιοβόλα, ὧν ὅμως τὰ ἀποτελέσματα δὲν ὑπῆρξαν πολλὴ ἐνθαρρυντικὰ μέχρι σήμερον. Τοῦτο δὲ καθότι αἱ ἐκ τῶν σφαιρῶν προξενούμεναι ὄπαι εἶνε μηδαμναί, ὥστε νὰ θέσουν ἐν κινδύνῳ τὴν εὐστάθειαν τῶν ἀεροπλάνων καὶ πηδαλιουχομένων. Ζήτημα τύχης εἶνε μόνον, ἂν βληθῆ ὑπὸ τιῶς σφαίρας ὁ πηδαλιούχος τοῦ ἀεροπλάνου. Εἶνε τῶν ἀδυνάτων ἄλλως τε νὰ κανονίσωμεν τὴν βολὴν ὄπλου ἐπὶ ἀντικείμενον δυναμένον νὰ μετακινήται κατὰ τρεῖς διευθύνσεις.

Πρέπει λοιπὸν νὰ καταφύγωμεν εἰς τὸ τηλεβόλον καὶ νὰ κανονίσωμεν ποῖον εἶδος τοιοῦτον μᾶς χρειάζεται καὶ πρὸ πάντων ὁποῖου εἶδους βλήμα.

Προτίμησαν λοιπὸν τὰς ἐνοσφαίρους ὀβίδας, αἰτινες ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνονται καταλληλότεραι, διότι πρόκειται περὶ σκοπεύσεως ἐν πτήσει. Ἐν τούτοις καὶ ἡ δι' ἐνοσφαίρων ὀβίδων σκοπευσις ἔχει ἐπίσης τὰ τρωτὰ καὶ τὰς δυσκολίας τῆς, καθότι ἀπαιτεῖ προηγουμένως κανονισμόν, ἀναλογισθῶμεν δὲ, ὅτι ἐπὶ τῶν ἰπταμένων ἀεροπλάνων καὶ πηδαλιουχομένων ἐκάστη βολὴ ἀπαιτεῖ πάντοτε κανονισμόν καὶ διὰ τὴν πᾶσιν ὁ ἀεροπόρος χρειάζεται ἐξαιρετικὴν τύχην, ἐφ' ἧς δὲν εἶνε συνετοὺς νὰ στηριζώμεθα. Ἄν δὲ προξενήσονται εἰς τὸν πηδαλιούχον ἐλαφροὺς τραυματισμοὺς πάλιν τὸ πρόβλημα δὲν λύεται. Ἐξ ἄλλου τὸ σῶμα τῆς ὀβίδος καὶ αἱ σφαῖραι ὑπάρχει φόβος νὰ ἐπαναπέσουν ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῶν στρατιωτῶν.

Ἐπίσης ἐσκέφθησαν τὰς ἐκρηκτικὰς ὀβίδας

καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἐπιτυχανοῦσης τοιαύτης τιμῆς ἐπὶ τοῦ στόχου θέλει καταστραφῆ τελείως ἡ ἰπταμένη μηχανή. Ἀλλὰ διὰ τὰ ἐκρωγῆ ἢ ὀβίς ἅμα τῇ προσκρούσει τῆς ἐπὶ τιῶς ἀεροπλάνου, πρέπει νὰ εἶνε ἐφοδιασμένη διὰ καθυλίου ἐκτάκτως εὐαίσθητου, καθότι τὸ ἀεροπλάνον ἔχει πολλὴ μικρὰν ἀντίστασιν. Τὸ πρόβλημα δὲ τοῦτο εὐκόλως μὲν λύεται ἐπὶ τοῦ χάρτου, οὐδέποτε ὅμως καὶ ἐν τῇ πράξει.

Ἐσκέφθησαν τέλος τὰς ἐμπρηστικὰς ὀβίδας, αἰτινες ὅμως οὐδεμίαν ἀποτελεσματικότητα κατὰ τῶν ἀεροπλάνων ἔφερον. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰ ἀερόπλοια 3—4 μέτρων ἀπεδείχθησαν ὠφέλιμοι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν πελωρίων Ζέππελιν οὐδὲν δύνανται.

Ὡς βλέπομεν πολλοὶ εἶναι αἱ ἀπορίαι καὶ οἱ διαταγμοὶ διὰ τὴν προτίμησιν μιᾶς ἐκ τῶν τριῶν ὀβίδων. Ἐν τούτοις οἰαδήποτε τούτων σπουδαίως βελτιοῦται κατόπιν τῆς ἐφαρμογῆς καπνοφόρου τιῶς πυραύλου. Διὰ τῆς προσθήκης ταύτης ἐπὶ τῆς ὀβίδος, κατὰ τὴν ἐκσφενδόνησιν τῆς ἀφίνει γραμμὴν καπνοῦ συμπαγῆ καὶ εὐδιάκριτον, δι' ἧς ὁ σκοπευτὴς ἀντιλαμβάνεται τὴν πορείαν τῶν σκοπεύσεών του καὶ φυσικὰ τὰ ἀποτελέσματα εἶνε ἀρκούντως ἐπιτυχέστερα.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν τηλεβόλων τὰ ζητηθέντα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς προσόντα ἦσαν ἐντελῶς σαφῆ: Μεγίστη ταχύτης βολῆς καὶ εὐρύτατον πεδῖον σκοπεύσεως καθ' ὕψος καὶ πᾶσαν διευθύνσιν. Δύο δὲ περιστάσεις διακρίνομεν χρησιμοποίησεως τοιούτων τηλεβόλων. Ἐπεράσπισις ὄχυρῶν θέσεων ἢ πολεμικῶν κτιρίων καὶ συνοδεία στρατῶν ἐν ἐκστρατεία. Διὰ τὴν πρώτην περίστασιν τὰ τηλεβόλα ἐγκαθίστανται ἐν ὀριζήσῃ θέσει, ἐπὶ τοῦ ὑπαίθρου τῶν φουρείων ἢ τοῦ καταστρώματος τῶν πλοίων. Τὰ ἐργοστάσια Κροὺπ κατεσκεύασαν πρὸς τούτο τηλεβόλον τῶν 10 ἑκατοστ. 5, βάρους 3,000

χιλιογρ. Βάλλον βλήμα 18 χιλιογρ. με αρχική ταχύτητα 700 μέτρων.

Εξ άλλου οι Άγγλοι εφήρμωσαν επί των θωρηκτών των τηλεβόλα των 102 χιλιοστομ. κατά των αεροπλοίων.

Δεν υπάρχει δε αμφιβολία ότι ρίπτοντες όβιδας των 18 χιλιογρμ. κατά των αεροπλάνων, κάρωμεν τὸ αὐτὸ με τοὺς θέλοντας νὰ φονεύσωσι μνίας διὰ πελωρίας ράβδου. Ἀλλὰ πάλιν όφείλομεν διὰ τῆς αὐτῆς όβιδος νὰ ἀντεπεξέλθωμεν καὶ κατὰ τὸν Ζέππελιν, όπότῃ δικαιολογείται τὸ μέγεθος τοῦτο. Ἐννοεῖται όμως ότι ἐπὶ μικροτέρων σκαφῶν τοποθετοῦνται τηλεβόλα μέχρι 37 μόλις χιλιοστομ. ὡν τὰ βλήματα ἔχουν βάρος 500 γραμμ.

Όσον ἀφορᾷ τὰ πεδινὰ τηλεβόλα κατασκευάσθη ἐν τοιοῦτον παρὰ τὸν ἐργοστασίον Κρούπ τὸν 65 χιλιοστομ. ἐπὶ κυλίβατος ἐκστρατείας ἐλαυνομένου δι' ἵππων, τάχιστα όμως ἐτελειοποιήθησαν σύμφωνα πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, μετασχηματισθέντα εἰς αὐτοκίνητα τηλεβόλα. Μεταξὺ τὸν πολλῶν προτερημάτων αὐτῶν, τοποθετοῦνται ἐπὶ τὸν ὑπαιθρίων ὄχυρῶν θέσεων, ἐπιτυγχανομένου συνάμα μεγάλου πεδίου βολῆς, καθότι παρέχεται ὅλος ὁ κύκλος τοῦ ὀρίζοντος, καὶ μέγα μέρος ὡς πρὸς τὸν κύκλον τοῦ ὕψους.

Σηλειώτεον, ότι ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τοῦ τηλεβόλου κατασκευάζεται καὶ ἡ δύναμις τοῦ αὐτοκινήτου, τεθωρακισμένου πρὸς τούτοις διὰ ν' ἀποκρούη τὰς σφαίρας. Ἐν Γαλλία κατασκευάσθη οὕτω τηλεβόλον τὸν 75.

Ἐπίσης καὶ τὸ ἐργοστάσιον Κρούπ ἐτοποθέτησε παρόμοιον τηλεβόλον ἐπὶ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου δυνάμεως 50 ἵππων, βάρους πλέον τῶν 3 τόννων. Δηλαδή ἐν συνόλῳ τὸ βάρος τοῦ αὐτοκινήτου—τηλεβόλου εἶνε 4—5 τόννων καὶ διατρέχει 50 χιλ. τὴν ὥραν.

Ἐν τούτοις σκέψεις πρακτικώτεροι ἐπεκράτησαν ὡς πρὸς τὸ μέγεθος τῶν τηλεβόλων, καὶ σήμερον ἐν Γαλλία, Γερμανία καὶ Ἀγγλία κατασκευάζουν τοιαῦτα τῶν 50 καὶ τῶν 47 χιλιοστομ., ἐπὶ αὐτοκινήτων διαυρόντων 60—70 χιλιομ. τὴν ὥραν.

Ἄλλ' ἐκτὸς τοῦ ζητήματος τῶν τηλεβόλων μελετῶνται καὶ διαρκῶς τελειοποιοῦνται αἱ σκοπευτικαὶ διόπτραι καὶ τὸ τηλεμέτρα, διὰ τὸν ἐπιτυχή κανονισμόν καὶ σκόπευσιν. Ἐπίσης λαμβάνεται φροντὴς διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν φιλικῶν ἀπὸ τῶν ἐχθρικῶν αεροπλάνων.

Ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν αεροπλάνων ἐγένοντο ἀπέπειροι τοποθετήσεως μυδραλιοβόλων καὶ θωρακίσεως τοῦ κινητήρος καὶ τοῦ δοχείου βενζίνης, ὡς καὶ τῆς προφυλάξεως τοῦ πηδαλιούχου. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα τοῦτο εὐρίσκειται ἀκόμη εἰς τὰ πρώτα βήματα του.

Οὐχ' ἤττον εἶνε πασιφανές, ότι τὸ διαρκῶς λυόμενον ζήτημα τῆς κατακτῆσεως τοῦ αἰέρος μᾶς ἐμβάλλει εἰς πολλὰς ἀνησυχίας καὶ νέα προβλήματα παρουσιάζει εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἐπιστήμας.

AN - ΠΡΙΝ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΜΟΜΙΖΟΜΕΝ ότι, ἀφοῦ ἐν τῇ ἀγαπητῇ μας **Φύσει** ἐδημοσιεύσαμεν τὸ ἀσθενὲς σημείωμά μας περὶ τῶν ἐν Ἑπτανήσῳ φαρμακείων, πρέπον εἶναι νὰ ἀκολουθῆ καὶ ἄλλο τοιοῦτο περὶ τῆς ἐν Κερκύρα διδασκαλίας τῆς χημείας, διότι, ὡς γνωστόν, ἡ **φαρμακευτικὴ** λαμβάνει ἀπὸ τὴν χημείαν τὰ φῶτα.

Ἡ Ἑπτανήσος χάριν τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ αἵματος τῶν Ἐνετῶν καὶ τοῦ ἥρωϊσμοῦ τῶν κατοίκων δὲν περιέπεσεν εἰς τὸν τυραννικὸν τουρκικὸν ζυγὸν καὶ ἀπήλαυσεν οὕτω καὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν θεληγῆτων τοῦ Ἰταλικοῦ πολιτισμοῦ καὶ διέπρεψεν ἐν ἡμέραις πονηραῖς διὰ τὸν Ἑλληνισμόν εἰς τὰ γράμματα, τέχνας καὶ ἐπιστήμας. Καὶ οἱ κατακτηταὶ Γάλλοι καὶ οἱ προστάται Ἄγγλοι συνέτεινον ἔπειτα πολὺ εἰς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τῶν Ἑπτανησίων. Διὰ τοῦτο αἱ νῆσοι τοῦ Ἰονίου εἶχον ἄνδρας, οἵτινες ἐδόξασαν τὴν ἐμφάνισιν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος καὶ συνειργάσθησαν διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς πολιτικῆς καὶ ἠθικῆς αὐτῆς ὑπάρξεως καὶ διὰ τὴν πρόοδον τῆς διανοητικῆς αὐτῆς ἀναπτύξεως, συγχρόνως δὲ μετὰ τῶν λοιπῶν

ἀδελφῶν συνηγωνίσθησαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας.

Ἡ Κέρκυρα, ἡ πρωτεύουσα τῶν Ἰονίων ἔλαβε καὶ τὴν καλὴν τύχην νὰ ἦναι ἡ πρώτη τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν, ἡ ὁποία ἤκουσε δημοσίως τὰ μαθήματα τῆς χημείας κατὰ τὰ πρώτα σχεδὸν ἔτη, κατὰ τὰ ὁποῖα ἤρχισεν ἡ χημεία νὰ εἶναι ἐπιστήμη, καὶ τὰ ἤκουσεν ἀπὸ σοφοῦ Γάλλου, ὡς ὁ εὐμενῆς ἡμῶν ἀναγνώστης κατώτερω θὰ ἴδῃ, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ Κέρκυρα ἐθεωρεῖτο ἐπαρχία τῆς Γαλλικῆς Αὐτοκρατορίας (1808-1813). Ἐπίσης ἐπὶ Ἀγγλικῆς προστασίας ἐν Κερκύρα, ἐν τῷ πρώτῳ ἑλληνικῷ πανεπιστημίῳ ἐδιδάχθη κατὰ πρότον ὑπὸ Ἑλλήνων καθηγητοῦ ἡ χημεία.

Βεβαίως ὁ ἴδιότης τῆς ἀληθοῦς χημείας θεωρεῖται ὁ Lavoisier. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἐπιστήμαι ἔχουσι τοὺς νηπιώδεις χρόνους. Αἱ φιλοσοφικαὶ διάνοιαι τῶν Ἰνδῶν καὶ Ἑλλήνων, ἂν καὶ μεγάλαι, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ φθάσουν εἰς τὴν σημερινὴν ἔννοιαν τῆς χημείας. Ἐπιβόλαιαι γνώσεις, ἐμπειρικαὶ καὶ πρακτικαὶ ἀπέπειροι, σύγχυσις περὶ τῆς χημικῆς συνθέσεως. Τὰ τέσσαρα στοιχεῖα **πῦρ, ὕδωρ, ἀήρ** καὶ **γῆ** τῶν

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ

Ἰνδῶν φιλοσόφων καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους δὲν ἦσαν **σώματα ἀπλά**. Οἱ Βυζαντινοὶ ἐξέθησαν χημικὰς τινὰς θεωρίας ἀλλ' ἐξαπλουμένου τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀνεθεματίζοντο αἱ μυστικαὶ διδασκαλίαι. Ἐάν δὲν εὑρον τὸν **λίθον τῶν σοφῶν** καὶ τὸ **ἐλιξήριον τῆς ζωῆς** ἡ Ἀλχημεία καὶ ἡ ἰατροχημεία, προσέφεραν όμως ἀσχετὰ εἰς τὰς τέχνας καὶ εἰς τὰς βιομηχανίας ἰδίως. Ὁ Ἀλχημιστὴς ἐν τῷ σκοτεινῷ καὶ ἀποκέντρῳ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐργαστηρίῳ του, πρὸ τοῦ πυρός, ἐν καλῇ τῇ πίστει ἐργαζόμενος, ἀνεύρισκεν ἐπιποφελῆ μέσα μετὰ πλανημένας βάσεις, ἀγνοῶν όμως, ότι αἱ **ψευδεῖς** ἐκεῖναι **θεωρίαι** ἦτοί-

μαζον τὸν **ἀληθῆ δρόμον** διὰ τὴν ἐπιστήμην τῆς χημείας. Οὕτως οἱ ἀλχημιστὰ ἀπὸ τοῦ Γέβερ (640) ἕως τοῦ Βασιλείου Βαλεντίνου καὶ Παρακέλσου (1493), οἱ ἰατροχημικοὶ ἀπὸ Παρακέλσου ἕως τοῦ Boyle (1627) εἰς ἐποχὴν ἔζων ἀληθινῆς ἀποπλανήσεως.

Ἀπὸ τοῦ Boyle ἀρχίζει σοβαρὰ μελέτη μετὰ τοῦ Priestley, Cavendish καὶ Scheele τῶν προδρομῶν τοῦ Lavoisier, ὁ ὁποῖος τῷ 1789 ἐδημοσίευσε τὸν περίφημον **Traité de Chimie**, καὶ ἔθεσε τὰς βάσεις τῆς νέας χημείας. Ἐνῷ κατεγίνετο εἰς μελέτας, αἰτινες ἀπειθανάτιζον τὴν Γαλλίαν, εἰς **ἀνταμοιβὴν τῆς εὐ-**

γνωμοσύνης, ἀπεκεφαλίσθη τῇ 8 Μαΐου τοῦ 1794 δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ δημοκρατικοῦ δικαστηρίου !!

Ἐκτοτε ἤρχισεν ἡ σοβαρὰ ἐπιστημονικὴ ζωὴ τῶν σοφῶν Proust, Berthollet, Dalton, Gay-Lussac, Thenard, Avogadro, Berzelius, Davy καὶ ἄλλων πολλῶν.

Κατὰ τὸ μέγα τοῦτο διάστημα τῶν ματαίων προσπαθειῶν τῶν ἀχημιστῶν καὶ τῶν ἱατροχημιστῶν καὶ τῆς πεπλανημένης φλογιστικῆς θεωρίας τοῦ Stahl οἱ ἑπτανήσιοι ἐπιστήμονες δὲν ἦσαν ξένοι. Οὗτοι γενόμενοι φοιτητα τῶν Ἱταλικῶν πανεπιστημίων, ἐπιστρέφοντες μετέδιδον τὰς γνώσεις τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν εἰς τοὺς φιλομαθεῖς συμπολίτας καὶ συμβουλὰς εἰς τοὺς ἐργάτας, οἵτινες εἶχον ἀνάγκην τῶν φώτων τῶν καὶ τῶν νέων ἐφευρέσεων.

Εἰς τὴν Ἱταλίαν αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι ἐκαλλιεργοῦντο. Ὁ Λεονάρδος Ἄα Βίντσι, ὁ Καρδάνος, ὁ Πόρτας, ὁ Ἀγοίκολας, ὁ Καισαλπίνος, ὁ Βαλεντίνος καὶ ἄλλοι πολλοὶ διεκρίθησαν, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ἐπιστῆμη τῆς χημείας ἐφρίσκειτο ἀκόμη εἰς τὴν πλάνην. Ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης ἐν Ἱταλίᾳ παρηκολουθεῖτο καὶ ἐφευρέσεις ἐγένοντο. Οἱ ἑπτανήσιοι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, μετέβαινον εἰς Πατάβιον, ἐνθα ἦτο τὸ ἐπιφανὲς Πανεπιστήμιον τῆς Βενετίας. Ἡ θαλασσοκράτεια αὕτη κατεγίνετο εἰς τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας. Ὁ Ἀλέξης, ὁ Λοκατέλης, ὁ Σαλὸς μὲ τὰ πειράματά των προσέθετον πολὺ ὕλικόν εἰς τὴν νέαν ἐπιστήμην τῆς χημείας. Ὁ Δάνδολος εἶχεν ἀποκτήσῃ τοιαύτας γνώσεις, ὥστε ὁ Berthollet, ὁ Guyton de Morveau, ὁ Fourcroy ἀπεφάνθησαν, ὅτι ὠφέλησε τὴν ἐπιστήμην. Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο διέπρεψε καὶ ὁ Ἕλλην Μάρκος Χαρβούρης, γεννηθεὶς ἐν Κεφαλληνίᾳ τῷ 1731 καὶ ἀποθανὼν ἐν Βενετίᾳ τῷ 1808. Οὗτος διωρίσθη καθηγητῆς τῆς χημείας τῷ 1770. Οὗτος ἐφεύρε τὴν χύσιν τοῦ σφρηγιάτου σιδήρου, ἀνευ ἀνθρώπων ἢ ἄλλων γνωστῶν μέσων. Διὸ ὁ μέγας ἐνεὶδὸς ναύαρχος Ἄγγελος Ἔμος συνέστησε τῇ ἐνετικῇ θεουσίᾳ, ὅπως εἰς τὸν Ἕλληνα χημικὸν ἀναθέσῃ τὴν περὶ τῆς κατασκευῆς νέων τηλεβόλων καὶ ὄλμων μελέτην, ὅπερ καὶ ἐγένετο τῷ 1774-1775. Ὁ Κεφαλλῆν χημικὸς ἀνέλαβεν ὑπερηφάνως τὸ ἀνατεθὲν ἔργον καὶ διὰ νέων τότε μεταλλευτικῶν συνθέσεων κατασκεύασε τηλεβόλα τόσον ἰσχυρὰ, ὥστε ἀνθίσταντο εἰς ἐβδομήκοντα ἀλλεπαλλήλους πυροβολισμούς. Ἐπενόησε τὸν ἀφλεκτικὸν χάρτην. Ἐφεύρε νέαν μέθοδον πρὸς κρυστάλλωσιν τοῦ θειικοῦ ὀξέος, τὸ ὁποῖον ἦτο γνωστὸν μὲ τὸ ὄνομα «ὄξυ τοῦ Χαρβούρη» *acido del Carburì*. Ἐκαμε καὶ ἄλλας λαμπρὰς παρατηρήσεις εἰς τὴν χημείαν καὶ φυσικὴν. Ἐγραψε περὶ τοῦ Νικελίου. Τὰ δημοσιευθέντα ἔργα του δεικνύουσι τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὴν ἐπιστήμην. Σοφοί, ἐπιστήμονες, βασιλεῖς

καὶ πρίγκιπες μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος παρηκολούθουν τὰς ἐν τῷ χημικῷ ἐργαστηρίῳ αὐτοῦ γενομένας ἐργασίας.

Πρὸς ἔπαινον τῆς Ἑνετικῆς Πολιτείας λέγομεν, ὅτι ἡ κυβέρνησις ἐδαπάνησε τεσσαράκοντα χιλιάδας δουκάτα εἰς τὸ διάστημα ὀκτώ ἐτῶν, καθ' ὃ ὁ Ἕλλην ἐπιστήμων μετέβαινε πρὸς μελέτην τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐπισημοτέρων μεταλλείων, μεταλλουργικῶν ἐργαστηρίων καὶ χημείων.

Ἄλλος κεφαλλῆν ἐπιστήμων, ὁ Νικόλαος Δελλαπόρτας, ἐδημοσίευσε τὴν μετάφρασιν τῶν στοιχείων τῆς χημείας τοῦ Charval ἐν Βενετίᾳ τὸ πρῶτον καὶ ἐν Νεαπόλει τὸ δευτέρον τῷ 1792. Ὁ κερκυραῖος Ἰωάννης Βαπτιστῆς Καλογεράς καὶ ἄλλοι ἑπτανήσιοι διεκρίνοντο εἰς τὴν χημείαν.

Ἐν Ἱταλίᾳ, ἐνθα ὡς εἶπομεν, οἱ Ἴόνιοι ἐξεπαιδεύοντο, ὅτι ἡ χημεία ἔθετε σοβαρὰς βάσεις, βλέπομεν τὸν Ἀβογάδρον, χημικὸν ἱκανόν. Ἐν τῇ χημείᾳ γνωστὸν εἶναι ὁ νόμος Ἀβογάδρου, νόμος θεμελιώδης ἔχων ὡς ἑξῆς: *ἴσοι ὄγκοι τῶν διαφόρων ἀερίων καὶ ἀτμῶν ἐνέχουσιν ἴσον ἀριθμὸν μορίων*, νόμος ὅστις συνετέλεσε τὰ μίλισμα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς νέας χημείας, διότι δι' αὐτοῦ κατέστη δυνατὸς ὁ προσδιορισμὸς τοῦ μοριακοῦ βάρους παντὸς σώματος, δυναμένου νὰ ληφθῇ εἰς ἀεροειδῆ ἢ ἀτμοειδῆ κατάστασιν. Καὶ ἄλλοι Ἱταλοὶ διεκρίθησαν τότε, ὁ Καντισάρος, ὁ Μλαγούτης, ὁ Πίρας, ὁ Βαρβιέρης καὶ ἄλλοι. Ὁ Βρουνατέλης ἀμέσως παρεδέχθη τὰς θεωρίας τοῦ Lavoisier, ἀλλ' ὄχι τυφλῶς. Συνεζήτησεν αὐτὰς καὶ τὰς ἐτροποποίησε. Δὲν πρέπει νὰ λησιμονήσωμεν τὸν Φοντάναν, τὸν Γαλβάνην καὶ τὸν Βόλταν, οἵτινες ἀρετὰ προσέφεραν εἰς τὴν Ἑπιστήμην.

Αἱ ἐπιστημονικαὶ πλάναι εἶχον παῦσαι καὶ ἡ χημεία ὡς ἀληθὴς ἐπιστῆμη προώδευεν.

Τῷ 1808, ἐν Κερκύρα, ἰδρύεται ἡ Ἴόνιος Ἀκαδημία, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, ἡ ὁποία διηρέθη εἰς τρία τμήματα. Τὸ τῶν φυσικομαθηματικῶν, τὸ τῶν ἠθικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν καὶ τὸ τῆς γραμματολογίας καὶ καλλιτεχνίας. Οἱ ἀξιωματικοὶ γάλλοι τοῦ μηχανικοῦ ἔδωκαν ἐπιστημονικὴν ζωὴν εἰς τὴν νεοσύστατον ταύτην Ἀκαδημίαν, εἰς ἣν, ἐννοεῖται, ὅτι δὲν ἔλειψαν καὶ οἱ ἐγχώριοι ἐπιστήμονες νὰ διδάξουν. Μεταξὺ τῶν γάλλων συγκατελέγετο καὶ ὁ πολὺς βαρῶνος Κάρολος Dupin, ὁ ὁποῖος εἶχε δεῖξει μέγαν, μέγιστον ζήλον διὰ τὴν πρόοδον τῆς Ἀκαδημίας καὶ διὰ τὴν διάδοσιν τῆς ἀρχαίας καὶ νεωτέρας ἐλληνικῆς γλώσσης.

(Ἐπεται τὸ τέλος)
Ζάκυνθος

ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

Η ΚΡΗΤΗ

Ἡ Κρήτη εἶναι ἡ μεγίστη τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους, πρὸς Μ. τῶν Κυκλάδων ἐξ Α. πρὸς Δ. ἐκτεινομένη. Τὸ μήκος αὐτῆς εἶναι 250 χλμ., τὸ δὲ πλάτος (τὸ ἀνώτατον) ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Δίου εἰς Λίθινον (Λίσσα) 60 χλμ., τὸ ἐλάχιστον 12 (ισθμὸς Ἱεραπέτρας). Τὸ ἐμβαδὸν αὐτῆς εἶναι 8,500 □ χλμ., οἱ δὲ κάτοικοι 303,543, (ὧν 270,000 Ἕλληνες, 33,000 Τουρκοκρήτες, 700 Ἑβραῖοι καὶ τινες Ἀρμένιοι καὶ Φράγκοι). Ἡ νῆσος ἔχει θαυμασιαν θέσιν ἐν τῇ Μεσογείᾳ, διὰ τοῦτο ὑπῆρξεν ἀνεκαθεν τὸ μῆλον τῆς ἐριδος μεταξὺ φιλοκτημόνων λαῶν. Ὁ Ἀριστοτέλης λέγει περὶ αὐτῆς: «Δοκεῖ δ' ἡ νῆσος καὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν τὴν Ἑλληνικὴν πεφυκέναι καὶ κεῖσθαι καλῶς (μεταξὺ Εὐρώπης, Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς) πάσῃ γὰρ ἐπικεῖται τῇ θαλάσσῃ, σχεδὸν τῶν Ἑλλήνων ἰδρυμένων περὶ τὴν θάλασσαν πάντων. Καὶ τὸ μὲν πρὸς Δ. ἄκρον αὐτῆς, κείμενον ἀντικρὺ περὶ τοῦ τῆς Μαλέας ἄκρας, ἐκαλεῖτο Φαλάσσαρνα καὶ διηρεῖτο εἰς δύο ἀκρωτήρια, ὧν τὸ μὲν πρὸς Μ. ἐκαλεῖτο Κριεῖον μέτωπον, τὸ δὲ Β. Κίμαρος, τὸ δὲ πρὸς Α. ἐκαλεῖτο Σαμῶνιον καὶ ἐξεῖχε τῆς Σουναίδος ἄκρας πρὸς Α. ἀπολήγον κάτωθι πῦρ τῆς Ἀστυπάλαιας (ἰδὲ λέξιν. Δι' ὅλης τῆς νήσου διήκει ἕρος ὑψηλόν, εἰς τέσσαρα διὰ κοιλάδων, δι' ὧν γίνεται ἡ συγκοινωνία τῶν Β. πρὸς τὰ Μ. τεμνόμενον καὶ διαίρουσιν οὕτω καὶ αὐτὴν τὴν Α. μέσην καὶ Δ. Κρήτην. Καὶ ἐν μὲν τῇ Δ. ὑψοῦνται τὰ Λευκὰ ὄρη (2440 μ.) ἔχοντα συνέχειαν πρὸς Β. τὸν Βερέκυνθον μετὰ ταπειντέρων ἐξάρσεων καταληγουσῶν εἰς τὸ ἀκρωτήριον Κόρυκον (Γραμβούσα) τὸν Γίταρον ἢ Δικτυονναῖον ἀπολήγοντα εἰς τὸ ἀκρωτήριον Ψάκωνα (Ψάθα) ἐφ' οὗ λέγεται, ὅτι ὑπῆρχεν εἰς ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος Δικτύνης (Βριτομάρτιδος) ριφθείσης, ὡς ἡ Σαπφὼ ἐν τῷ Λευκίᾳ, ἵνα ἀποφύγῃ τὸν ἔρωτα τοῦ καταδιώκοντος αὐτὴν Μίνωος. Παρ' αὐτὰ ὑπάρχει καὶ ἡ ἄκρα Κύαμον καὶ Δρέπανον. Ἐν δὲ τῇ μέσῃ Κρήτῃ ὑψοῦτο τὸ ὕψιστον τῶν ὄρεων αὐτῆς ἡ Ἴδη ἢ Ἰδαῖον (Ψηλορείτης 2418 μ.) καλυπτόμενον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπὸ χιόνων, ἀπολήγον πρὸς Β. εἰς τὴν ἄκραν Διον. Κατὰ τὰ ΜΔ. ὑπάρχει τὸ ἕρος Κίνδριον ἢ Κέδριον καὶ πρὸς Α. ἡ Δίκη (Λαπίθι 2160 μ.), ἐφ' οὗ ὑπῆρχεν ἡ ἀρχαιοτάτη λατρεία τοῦ Διός. Τοῦτο ἀπολήγει πρὸς τὰ ΒΑ εἰς τὴν ἄκραν Σαμῶνιον (Σίδερο) πρὸς Μ. δὲ ἐξ Α. πρὸς Δ. εἰς τὸς ἄκρας Ἀμπελον, Γρυθαῖον (Γουθερόν), Λιοπήνα, Ματάλαν, Ψύχιον, Ἐρμαῖαν (Πλάκα).

Ἡ νῆσος ἔχει καὶ πολλοὺς τινες ρύακας: ἐκ τῶν Λευκῶν ὄρεων τὸν Ἰάρδανον (Πλατανίων) πρὸς Δ. τῆς Κυθωνίας, τὸν Ὁαξόν (Μυλοπόταμον) ἐκ τῆς Ἰδης πηγάζοντα, τὸν Ἀμνισσον καὶ Κάτρατον ἐν τῇ περὶ

τὴν Κνωσῶν χώρα ἐκβάλλοντα πρὸς Β., πρὸς Μ. δὲ τὸν καταρράκτην (Ἀναποδιάρην), τὸν Ληθαῖον (Μητρόπολιν) καὶ τὴν Ἡλέκτραν. Τὸ κλίμα τῆς νήσου συνιστῶμενον ἤδη καὶ ὑπὸ τοῦ Ἱπποκράτους εἶναι θαυμασιον ὡς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὀρέων καὶ τῆς περὶ θάλασσης. Τὸ ἔδαφος ἐφορον, ἀλλ' ἔθεωρεῖτο τὸ πάλαι ὡς εὐφορώτατον τὰ περὶ τὴν Γότρυνα πεδίον ἰδίως καλούμενον. Τοιαύτην οὖσαν τὴν Κρήτην κατόκησαν τὸ πάλαι οἱ Πελασγοὶ Ἑτεοκρήτες καλούμενοι, κατὰ δὲ τὸ Δ. οἱ Κύδωνες, ὡς λέγει ὁ Ὀμηρος (Ὀδυσσ. Γ 192 Τ 176) κροφρυγικῆς ἴσως καταγωγῆς, ἐπεὶ τὰ δὲ σὺν τῷ χρόνῳ προῖοντι προσεπλήθον καὶ Δωριεῖς, Ἀχαιοὶ καὶ Αἰολεῖς, πάντες Κρήτες ἀποκλήθοντες καὶ ἀναπτύξαντες ἀρχαιοτάτον πολιτισμὸν κατὰ τὴν γ' π. Χ. χιλιετηρίδα, ὡς ἀπέδειξεν ἡ σκαπάνη τῶν ἀρχαιολογικῶν ἐπι τῇ νήσῳ ἀνασκαφῶν ἐπιχειρησάντων Ἀγγλῶν καὶ Ἱταλῶν καὶ Γάλλων ἀρχαιολόγων Ἰβανς καὶ Μόσσο. Ἡ λαμπρὰ τῆς νήσου θέσις μεταξὺ τῶν τριῶν ἡπείρων τοῦ παλαιοῦ κόσμου, τὸ πλῆθος τῶν ἀσφαλῶν λιμένων, συνετέλεσαν ὥστε ν' ἀναπτύχθῃ ἐν αὐτῇ πρωιμώτατα ἡ ἐμπορία καὶ ἡ ἐντεῦθεν εὐημερία, οὕτως ὥστε ἡ νῆσος ἐκλήθη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων «νήσος τῶν Μαικάρων», ἢ δ' Ἑλλάς μεγάλην ἀποδεῦσα σημασίαν εἰς τὰς θρησκευτικὰς αὐτῆς δοξασίας καὶ παραδόσεις, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν νομοθεσίαν τῶν πόλεων αὐτῆς, εὐδαιμονουσῶν σπουδαίως διὰ τῶν βασιλέων αὐτῶν Μίνωος, Ραδαμάνθου, Ἰδομενέως καὶ Μυριόπου πολλὰς αὐτῶν ἀπέδέετο. Ἀλλὰ καὶ ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς ἦτο μέγας καὶ ὁ Ὀμηρος ἤδη καλεῖ αὐτὴν ἑκατόπολιν (Ἰλ. Β' 649), βεβαίως τὸ πλῆθος τῶν πόλεων αὐτῆς αἰνιτόμενος, διότι ἐν Ὀδυσσεΐᾳ, (Τ 174) μνημονεῖ μόνον ἐννενηκόντα. Συνέκειτο δ' ἡ Κρήτη ἐκ πολλῶν ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξαρτήτων πολιτειῶν, αἵτινες ἀντεφιλοτιμοῦντο τίς νὰ ὑποσκελίσῃ τὴν ἄλλην, ὡς πρὸς τὴν ἐμπορίαν καὶ τὸν πολιτισμὸν ἐν γένει.

Ἡ νομοθεσία αὐτῶν ἦτο Δωρικὴ—διότι οἱ Δωριεῖς ἐπεκράτησαν τελείως ἀνα σύμπασαν τὴν νήσον—καὶ συγγενῆς τῆς τῶν Σπαρτιατῶν, διότι καὶ ἡ μὲν καὶ ἡ δὲ ἦσαν Δωρικαὶ εἶναι μάλιστα γνωστὸν, ὅτι ὁ Δυκοῦργος ἐκ Κρήτης παρέλαθε τὰ τῆς ἰδίας νομοθεσίας. Οὕτω λοιπὸν ὡς ἐν Σπάρτῃ καὶ ἐν Κρήτῃ ὑπῆρχεν ἡ ἀρχοῦσα φυλὴ τῶν ἐλευθέρων πολιτῶν, τῶν ἐπικρατησάντων Δωριέων καὶ ἀντίστοιχοι πρὸς τοὺς ἐκεῖ περιοίκους ἦσαν οἱ Μνώται (Μνωῖται), ἦτοι οἱ ὑποταγέντες τοῖς Δωριεῦσιν ἐντόπιοι λαοὶ καὶ κατώτεροι τούτων, ὡς οἱ εἰλωτες τῆς Σπάρτης ἦσαν οἱ Κλαρωταὶ καὶ Ἀφαμῶται, οἱ ἀντιστάντες, ἀλλ' εἴτα ὑπῆρχον ἔντες καὶ τὰς τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἐλευθέρων πολιτῶν γαίας καλλιεργοῦντες ἐπὶ φόρῳ βαρυ-

τάτω. Ἡ ἀγωγή τῶν παιδῶν ἐγένετο δημοσία γυμναζομένων εἰς τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ὀπλιστικὴν, ἐκυβερνῶντο δὲ ὑπὸ γερουσίας ἐκ 30 γερόντων, ἴσως καὶ το κόσμων, ἐκλεγομένων καθ' ἕκαστον ἔτος, ὧν ὁ πρόεδρος ἐκαλεῖτο πρωτόκοσμος καὶ ἦν ἐπάνυμος ἀρχων. Εἰσιπῶντο δὲ εἰς τὰ λεγόμενα ἀνδρεία (συσιτία) καὶ οἱ νεανίαι (κλεινοί) καθ' ἀγέλας διηρημένοι διετέλουν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν ἀνδρός φιλήτωρος καλούμενος καὶ ἀτιμος ἐθεωρεῖτο ὁ νέος ὁ ἐσπερημένος φιλήτωρος.

Ἐπισημότεραι τῶν πόλεων τῆς Κρήτης ἦσαν ἐκ Δ—Α: ἡ (τά) Φαλάσαρνα μετὰ ναοῦ τῆς Δικτύνης Ἀρτέμιδος ὡς εἶπομεν, ἡ Κίσαμος, οὓσα ἐπίνειον τῆς Πολυρρηγίας, ἧς οἱ κάτοικοι ἦσαν Δωριεῖς καὶ Αἰολεῖς, προέχοντες πασῶν τῶν περὶ πόλεων, — τὸ Πέργαμον (Πύργος = Βούργ) ἐνθα ἐνδείκνυτο ὁ τάφος τοῦ νομοθέτου τῆς Σπάρτης Λυκούργου καὶ ἡ Κυδωνία, ἴδρυμα τοῦ Μίνως εἰς ἀπόστασιν 40 σταδίων ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, ἐλέγετο δὲ καὶ Ἀπολλωνία, ἀπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὁ λιμὴν αὐτῆς ἦν ἀσφαλῆς, οἱ δὲ τοξόται περηνισμένοι. Τοσαύτη δὲ παραγωγὴ κάρπου κυδωνίου ἐγένετο, ὥστε οὗτος φερωνύμως τῆ πόλει ἀπεκλήθη καθ' Ἡρόδοτον (Δ' 44) Περαιτέρω ἦτο ἡ Ἀπτέρα καὶ μεσογειότερον ἡ Λάπα, ἡ Ἀμφιμάλλα καὶ ἡ Ρίτυμα, καὶ ἡ Ἐλευθέρινα πρὸς τὰ ΜΑ., ἔχουσα ἐπίνειον Παντομάτριον, ἡ Ὀαῖος ἡ Κνωσός (Κνωσσός) μετὰ τῶν ἐπινέων Ματίου (Ἡρακλείου) καὶ Ἀμνισοῦ, ἧς ὑπὲρ ἦν ἡ ἔδρα τοῦ Μίνως, ὡς θὰ εἴπωμεν περαιτέρω, ἡ Μίλητος, ἡ Λύττος (Λύκτος) μεσόγειος καὶ τῶν ἐπισημότερων πρὸς Α. ἡ Ἀρκαδία, ἡ Μινώα ἐν τῷ στενωτάτῳ τῆς νήσου μέρει ἡ Ὀλερος, ἡ Πραῖτος, ὁ Ἀγνός ἡ Ἰεράπινα, ἡ Λεθὴν, χρησιμεύουσα ὡς ἐπίνειον τῆς Γόρτυνος, ἡ Μάταλα, ἡ Ψαιστός ἡ πατρὶς τοῦ τὰς Ἀθήνας τοῦ Κυλωνεῖου ἀγού ἀπακαθήραντος Ἐπιμενίδου, ἡ Γόρτυς ἡ Γόρτυνα, πόλις σπουδαία, ἡ Βήνη πατρὶς τοῦ ποιητοῦ καὶ ἱστορικοῦ Ριανοῦ. Κατὰ δὲ τὴν Β. ἀκτὴν κατὰ τὸ μέσον περίπου τῆς Κρήτης ὑπῆρχεν ἡ μικρὰ νησίς Δια, ἐξ ἧς τὸ ἀπέναντι αὐτῆς ἀκρωτήριον Δίον.

Ἡ νήσος Κρήτη διωκεῖτο τὸ πάλαι, — 3000 ἔτη πρὸ Χριστοῦ — ὑπὸ ἰδίων βασιλείων καὶ νόμων, ὡς εἶπομεν. Καὶ πρῶτος βασιλεὺς μυθολογεῖται ὁ ἐν αὐτῇ ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἰδης γεννηθεὶς Ζεὺς, ὃν ἀνέθρεψαν οἱ Ἰθαῖοι Δάκτυλοι καὶ οἱ τούτων συγγενεῖς Κουρήτες καὶ Καρύβαντες· οὗτος ἐκάλεσε τὴν νήσον Ἰθαίαν καὶ εἶτα ὑπὸ τοῦ υἱοῦ Κρητὸς ἐκλήθη Κρήτη. Ἡκμασε δὲ ἐπὶ Μίνωος, ὁ ὅποιος θεωρεῖται ὡς ὁ πρῶτος κτησάμενος ναυτικόν, δι' οὗ κατέστη κύριος τῶν Ἑλληνικῶν θαλασσῶν καὶ τῶν Κυκλάδων νήσων, ἐξ ὧν ἀπέλασε τοὺς Κἄρας καὶ ἐγκατέστησεν αὐτοῖσι νέους κάτοικους, ὧν ἤρχον οἱ ἐγκονοὶ αὐτοῦ. Ἐκάθηρε τὰ πελάγη τῶν πειρατῶν καταστρέψας τὰς φυλακὰς αὐτῶν καὶ διήρесе τὴν Κρήτην τρίχῃ οἰκοδομήσας ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν τμημάτων ἰδίαν πόλιν τὴν Κυδωνίαν, τὴν Φαιστόν καὶ τὴν Κνωσὸν ἐν ἧ ἴδρυσε τὰ ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς σκαπάνης εἰς φῶς προαχθέντα πανάρχαια ἀνάκτορα αὐτοῦ, κατὰ μίμησιν τοῦ Ροδαμάνθους ὅς ἐθεωρεῖτο ὁ δικαιοτάτος τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ εἰ-

σαγαγὼν νόμους [ἐξ ἀποκαλύψεως δῆθεν δοθέντας αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Διός. Τούτων μιμηθεὶς καὶ ὁ Μίνως ἀνά πᾶν ἔνατον ἔτος ἀπῆρχετο εἰς τὸ ἄντρον τῆς Ἰδης τῷ Διὶ καθιερωμένον καὶ διέδιδεν ἔπειτα ὅτι ἐλαβε καινοὺς νόμους ἐξ ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ Λατῖνοι συγγραφεῖς διηγοῦμενοι τὰ καθ' αὐτόν, ἤτοι τὸν μῦθον τοῦ Μινωταύρου, τοῦ Λαθυρίνου, τοῦ Δαιδάλου καὶ τοῦ Θρηάως, παριστώσι τὸν Μίνωον ὡς τυραννικὸν καὶ βίαιον, ἀλλ' ἡ σκαπάνῃ ἀπέδειξεν αὐτὸν σοφὸν καὶ ἀγαθὸν ἡγεμόνα κατὰ τινὰς μὲν ἐπήλυδα, καθ' ἄλλους δὲ Κρήτα ἰθαγενῆ, ἐφ' οὗ ὁ πολιτισμὸς ἐν Κρήτῃ ἐφθάσεν εἰς μέγα ὕψος, εἰς ὃ ἐτήρηθη καὶ ἐπὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ. Οἱ Κρήτες ἐλαβὸν μέρος ὑπὸ τὸν Ἰδομενέα εἰς τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον. Μετὰ τὰ Τρωϊκὰ ἐπαθον δεινῶς οἱ Κρήτες ἐξ ἐμφυλίων πολέμων.

Ἡ Κρήτη ἐν τοῖς ἱστορικοῖς χρόνοις ἐξαπέστειλε πολλὰς ἀποικίας, οὐ μόνον εἰς τὴν Μ. Ἑλλάδα, ἀλλὰ εἰς Γαλλίαν καὶ Μ. Ἀσίαν καὶ Μακεδονίαν. Ἐπὶ τῶν Περσικῶν πολέμων (590-479 π. Χ.) κατὰ τινα χρησὸν δὲν συμμετέσχον τοῦ κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τῆς Ἀσίας πολέμου (Ἡρόδ. 7, 169,) ἀλλὰ καθ' ἰδίαν πολιτευόμενοι καὶ τὴν εἰρήνην ἀσκούντες ἐξέπεσαν, ὥστε οὐδὲν μέγα φαίνονται διαπράξαντες, ἀλλ' ὡς μισθῶτοι τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας ἐπολέμουν ὑπὲρ τρίτων, διάσημοι ὄντες τοξόται ἤδη ἀπὸ τῶν Ὀμηρικῶν χρόνων (Ἰλ. Ψ 882). Λακεδαιμόνιοι, Ἀθηναῖοι, Κύρος, Μ. Ἀλέξανδρος εἶχον ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτῶν μισθοφόρους Κρήτας τοξότας, οἱ ὅποιοι ἐπανερχόμενοι οἴκαδε ἔμενον οὐδέτεροι. Βιάζομενοι δὲ πολλὰς προσέλιοντο τὰ τῶν ἐχθρῶν, ὡς μετὰ τὴν ἐν Ἰσοῦ μάχην τῷ 333 π. Χ. ὅτε βιασθέντες ὑπὸ τοῦ Ἀγίδος τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης ἠτομώθησαν πρὸς τοὺς Πέρσας (Διόδ. 17 κεφ. 48) ἀλλ' εἶτα ὁ Ἀμφότερος, ὁ τοῦ Κρατεροῦ ἀδελφὸς καὶ ναύαρχος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἀποκαθήρας τὴν νήσον τῶν Περσῶν καὶ πειρατῶν ἐποίησε τοὺς Κρήτας νὰ μακεδωνίσωσιν, οἵτινες μετ' οὗ πολὺ ἐλακεδαιμονίζον, ἵνα ὕστερον πάλιν φιλιππίσωσι καὶ βραδύτερον ροδίσωσι, τῶν Ροδίων πολεμούντων κατὰ τῶν Μακεδόνων. Ἡ ἐξαχρείωσις αὐτῆ τῶν Κρητῶν ἐγένετο κατὰ τὰ ἔτη 300—200 π. Χ. Ὁ δὲ Πολύβιος χαρακτηρίζει αὐτοὺς ἰκανῶς (4 κεφ 8) Ἐπὶ τῶν Ρωμαϊκῶν χρόνων, ἐνστάτος τοῦ Μιθριδατικοῦ πολέμου (126-68 π. Χ) οἱ Κρήτες συνεμάχησαν τῷ Βασιλεῖ τοῦ Πόντου καὶ μετὰ Κιλικῶν πειρατῶν συμπράττοντες μετήρχοντο πειρατικὰ ἔργα, ἡ δὲ Κρήτη καὶ ἡ Κιλικία ἦσαν ἀπειροί φυλακαὶ θαλασσίων κακούργων.

Ἀλλὰ τῷ 63 οἱ Ρωμαῖοι ἀποστειλάντες εἰς Κρήτην τὸν ὑπατὸν Κόδιντον Καικίλιον Μέτελον ἐπετέθησαν κατὰ τῶν Κρητῶν παρὰ τὴν Κυδωνίαν, ἀλλ' οὗτοι εἰς 21.000 ἀνδρῶν ἀειομάχων ἀνερχόμενοι ὑπὸ τῶν στρατηγῶν Λασθένη καὶ Πανόρην ἐπὶ τριετίαν ὄλην ἀντιταχθέντες, τελευτώντες παρέδωκαν τὴν νήσον τοῖς Ρωμαῖοις, ὁ δὲ Μέτελλος ὠνομάσθη τῷ 66 Κρητικὸς, εἰσήγαγε δὲ ἀντὶ τῆς χρήσεως τῶν παλαιῶν Κρητικῶν νόμων τοὺς ρωμαϊκοὺς. Ἐκτοτε δὲ ἡ Κρήτη κατέστη ἐπαρχία ρωμαϊκῆ, συνενωθεῖσα ἐπὶ Αὐγού-

στου (30—14 μ. Χ.) μετὰ τῆς Κυρηναϊκῆς πενταπόλεως. Ἐκ Κρήτης διερχόμενος ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μεταβαίνων εἰς Ρώμην καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν διαφθορὰν αὐτῶν γνοὺς, λέγει ὅτι Κρήτες αἰεὶ ψεύσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί (πρὸς Τίτον Α. 1.) στοιχῶν ταῖς τοῦ Ἐπιμενίδου, τοῦ Καλλιμάχου καὶ τοῦ Λεωνίδα Ταραντίου (ἐκδ. Meinecke σ. 122) περὶ Κρητῶν κρίσεις. Ἄλλ' ἡ διαφθορὰ αὕτη φαίνεται ὅτι ἦτο μόνον τῶν παραλίων πόλεων· διότι αἱ μεσόγειοι ἐκράτουν ἤδη τὴν ἀρχαίαν σοβαρότητα καὶ τὸν παλᾶν χρηστὸν χαρακτήρα. Μετὰ τοὺς Ρωμαίους ἡ Κρήτη περιήλθεν εἰς τοὺς Βυζαντιακοὺς, ἀφ' ὧν ἠρπάγη τῷ 825 ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν πειρατῶν Ἀράβων τῆς Ἰσπανίας, ἕως οὗ ἀνεκτήσατο αὕτην ὁ Νικηφόρος Φωκᾶς τῷ 961. — Ἐκτοτε ἔμεινεν ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν διοίκησιν μέχρι τοῦ 1204 ὅτε, ἀλόντος τοῦ Βαζαντίου ὑπὸ τῶν Φράγκων, ἡ Κρήτη παρεχωρήθη τῷ Μαρκεσίῳ Βονιφάτῳ βασιλεῖ τῆς Θεσσαλονίκης, ὅστις ἐπώλησεν αὐτὴν τοῖς Βενετοῖς. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν μακρὰν Βενετοκρατίαν, ὡς καὶ κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν δὲν ἔπαυσαν οἱ Κρήτες ἐπαναστατοῦντες πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἐλευθερίας αὐτῶν. Τῷ 1629, κατόπιν εἰκοσιπενταετοῦς πολέμου ἀπὸ τοῦ 1645, ἡ νήσος κατέληθη ὑπὸ τῶν Τούρκων, οἵτινες κατεῖχον αὐτὴν μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Τότε οἱ Κρήτες συνεπανεστάτησαν τῇ Ἑλληνικῇ φυλῇ καὶ πολλὰ ὑποστάντες, παρεδόθησαν τῷ Μεχμέτ Ἀλῆ τῆς Αἰγύπτου 1330—1840, παρ' οὗ ἀεσπάθη αὐθις ἡ νήσος ὑπὸ τῆς Τουρκίας, εἰς ἣν παρέμεινε μέχρι τοῦ 1898 ἐν τῷ μεταῦ πολλὰς ἐπαναστατήσας τῷ 1843, 1854, 1858, 1866, 9, 1878, 1886, 1889, 1896, καὶ προνομίων τυχοῦσα τοῦ διοικεῖσθαι ὑπὸ Χριστιανικῶν ἡγεμόνων. Τῷ 1897 καταληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Τιμ. Βάσον ἐγένετο ἀφορμὴ τοῦ Ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου τοῦ καταλήξαντος εἰς τὴν ἧτταν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὀριστικὴν ἀπόσπασιν ἀπὸ τῆς Τουρκίας τῆς Κρήτης, ὀρισθέντος ὡς ἀρμοστοῦ τῶν Δυνάμεων τοῦ πρίγκηπος Γεωργίου τῆς Ἑλλάδος (1898—1906) μετὰ 200.000 ἐτησίαν ἐπιχορηγήσεως καὶ εἶτα τοῦ Ἀλεξάνδρου Ζαΐμη (1906—9). Ἐκτοτε αὐτοδιοικεῖτο διὰ τριῶν ὑπουργείων καὶ βουλῆς ἐξ 73, ὧν οἱ 10 διωρίζοντο ὑπὸ τοῦ ἀρμοστοῦ μετὰ προϋπολογισμοῦ 6 ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Κηρύχθη δὲ τὴν μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος ἔνωσιν, ἀνεμένον εὐθετον καιρὸν ἕως οὗ, διορισθέντος γενικοῦ διοικητοῦ τοῦ κ. Στεφάνου Δραγοῦμη τῷ 1912 διὰ τοῦ θριαμβευτικοῦ Τουρκο-Βαλκανικοῦ πολέμου προσηρτήθη μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλληνικῶν χωρῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα (Berard, les affaires de Grèce). Ἡ Κρήτη διηρεῖτο ἀπὸ τοῦ 1906 εἰς πέντε νομοὺς: Κυδωνίας (Χανίων), Ἡρακλείου, Λασισηθίου (Ἁγίου Νικολάου), Ρεθύμνης καὶ Σφακίων καὶ 20 ἐπαρχίας καὶ 77 δήμους.

Πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀρχαιολογικῶν εὐρημάτων τῆς Κρήτης, δι' ὧν κατεδείχθη ὁ πανάρχαιος πολιτισμὸς τῆς νήσου ἤδη 3000 π. Χ. ὁ ἐκδρομεὺς ἐκ Πειραιῶς ἐντὸς 16 ὡρῶν περίπου ἀγκυροβόλει ἐν τῷ λιμένι τῶν Χα-

νίων (Κυδωνίας) πρωτεύουσος τῆς Κρήτης (25.000 κατ. ὧν 10.000 Τούρκοι, ἀλούσης τῷ 1646 ὑπὸ τῶν Τούρκων.) Τ. Ε.

Μαργαρίτα

Κόρη εἰμορφη ξανθὴ
μαργαρίτα μὰ κρατεῖ
καὶ ζητᾷ νὰ μάθῃ
ἡ' αὐτὸν ποῦ ἔφυγε μακριὰ
στοῦ πολέμου τὴ φωτιὰ
ποῦ τὴν συνεπάθει.

Τὸ λουλοῦδι τὸ λευκὸν
στέκεται οἰωπηλὸν
μὰ αὐτὴ γνωρίζει,
ὅπως κάθε μὰ καρδιὰ
ὀποῦ ξέρει ν' ἀγαπᾷ,
νὰ τ' ἀποφυλλίξῃ.

«Μ' ἀγαπᾷ... δὲν μ' ἀγαπᾷ»...
καὶ τὰ φύλλα του σκορπᾷ,
ἄχ, δὲν τὰ σπλαχνίζεσαι—
τὴν θυμᾶται ἄρα γε
ἢ τὴν λημονεῖ.
πέρα 'κεῖ ποῦ βροῖκεται;

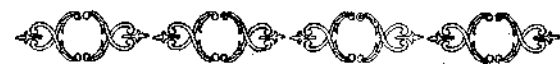
Μὰ ἀπάντησι γλυκερὰ
πὼς τῆς δίνει τὴ χαρὰ!
λέει «τὴν θυμᾶται!»
εὐτυχὴς χαμογελᾷ
εἰς τὰ σκόρπη πέταλλα,
'κεῖνον συλλογᾶται!

Δὲν ρωτᾷ ἐκεῖ μακριὰ
ἂν πληγώθηκε βαρεῖα
ἢ σπαθὶ ἂν ζώνεται
κ' ἴσως τὴν αὐτὴ στιγμὴ
ποῦ αὐτὴ χαμογελᾷ
'κεῖνος θανατώνεται.

Κὶ ἡ ἀγάπη ἢ τρελλὴ
μὲ πεποίθησι ἄπλη
πάντα θὰ πιστεύῃ
πὼς τὸ θάνατο νικᾷ
κ' ἐγοῖστροια ἡ' αὐτὴν
νὰ ρωτᾷ γυροῦει!

ΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

(1912)

Ξημέρωναν Χριστούγεννα. Έτυχε λοιπόν την ημέραν αυτήν να ήμεθα απέσπασμένοι 6—7 άνδρες του 8ου λόχου, του 16ου συντάγματος—ο λόχος μας εβρίσκετο και αυτός εις άλλο μέρος—σε κάποιο μικρό έλληνοχωρι και με την γραφικὴν του ωραιότητα χτισμένο επάνω σε βουνά κατάλευκα από τα χιόνια την εποχὴν εκείνην. Η σκέψις ότι επρόκειτο μίαν τέτοιαν ημέραν μεγάλης χαρᾶς και επισημότητος να διέλθωμεν μακριά ο καθένας μας από την οικογένειάν του μάς είχε βυθίσει εις μίαν φοβερὰν λύπην. Και ώνειρευόμεθα με την ιδίαν αυτήν λύπην τους τόπους και τα έθιμα με τα όποια εορτάζονται τα Χριστούγεννα εις την ιδιαιτέραν του καθενός από μάς πατρίδα της παλαιᾶς Ελλάδος, αντιθέτως πρὸς την μονοτονίαν και την κατήφειαν συνάμα των έως τότε υποδούλων εκείνων μερών. Επαρηγορούμεθα όμως εξ άλλου, διότι επρόκειτο κατά σύμπτωσιν εδύχῃ γιὰ μάς να εορτάσωμεν την επέτειον αυτήν της γεννήσεως του Χριστοῦ, πλησίον Έλλήνων αδελφών, με ελληνικώτατα αίσθημα και ἀκόμη διότι παραμένοντες κατ' ἀνάγκην εκεί, εκτελούσαμεν καθήκοντα ύψηλά πρὸς την Πατρίδα.

**

Ακολούθως αφού επήγαμεν εις την μικράν εκκλησίαν του χωριού, εις την όποιαν εψάλλετο ή θεία λειτουργία υπό τους καπνούς του λιβάνου, εδέχθημεν έπειτα την πρόσκλησιν των χωρικών εις τα σπίτια των, οι όποιοι χωρικοί ως αληθινοί και αυτοί χριστιανοί είχαν περιβληθῆ χάριν της ημέρας αυτής την εορταστικὴν των ένδυμασίαν και επιθυμοῦσαν να μάς κάμουν κάθε δυνατόν περιποίησιν, διότι εἴμεθα ξένοι και ελευθερωταί των συνάμα, καθώς οι ίδιοι μάς αποκαλοῦσαν. Και εὐρήκαμεν εκεί πλησίον των ανθρώπων αυτών, οι όποιοι έπειτα από τόσων χρόνων σκλαβιά και τυραννία δεσποτική εκ μέρους του τυράννου, κατάρθωσαν να διαφυλάξουν ασάλευτο μέσα των τὸ θρησκευτικὸ των αίσθημα και τὸ αίσθημα της φυλῆς των ἀκόμη και την γλώσσαν των την ελληνικὴν, εὐρήκαμεν, λέγω, αληθινὴν περιποίησιν, την όποιαν κανεις ίσως δέν φαντάζεται. Και ήτο αληθινά γιὰ τους ανθρώ-

πους αυτός διπλή χαρά ή ημέρα αυτή, διότι την εώρταζαν γιὰ πρώτη τῶρα φορά μαζί με την ελευθερία των και μακράν του τυράννου, ο όποιος πολλές φορές δέν τους επέτρεπε, καθώς ελεγαν, να εκτελοῦν τους κανόνες και τα έθιμα της θρησκείας των.

Έπειτα ο γέρω-χρήστος ο όποιος ήτο από τους γεροντοτέρους του χωριού με παιδιά και εγγόνους και είχε την εὐτυχίαν να εορτάση τῶρα και αυτός την επέτειον του ονόματός του όπως επρεπε, ελαβε τὸν κόπον να διηγῆται διάφορα περιστατικά της ζωῆς του κατά τους τυραννικούς εκείνους χρόνους και ότι πολλές φορές εβρέθη εις την ἀνάγκην να υπερασπίση μόνος του με το δπλον στα χέρια την τιμὴν και την περιουσίαν του απέναντι του άπαισίου και αἰροδόρου τυράννου, πίνων από καιρού εις καιρὸν κατά την διάρκειάν της όμιλίας του εις βγειαν μας.

Αφού πλέον έτελείωσε να μάς διηγῆται αυτά τα φοβερά πράγματα, εδуре πρώτος τὸν χορὸν μαζί με δλους μας, ένφ τὸ πρόσωπόν του εφανέρωσε την δλην εσωτερικὴν χαρὰν της ψυχῆς του.

Η δύσις του ήλιου μάς εὐρήκεν εκεί διασκεδάζοντες μαζί με τους χριστιανούς εκείνους αδελφούς μας, πλησίον των όποιων εὐρήκαμεν πράγματι κάποιαν ἀνοκοῦφισιν, αλλά και παρηγορίαν ως ξενητευμένοι ποδ εἴμεθα. Μία δμως εξαφοα από ολίγας ημέρας διαταγή μάς απεμάκρυνεν από τὸ μέρος εκείνο. Η λύπη μας δι' αυτό υπήρξε μεγάλη καθώς και ή λύπη εκείνων, ἀλλ' επρεπε να υποκύψωμεν μοιραίως εις την ἀνάγκην. Αφού και άλλα μάς έκαλοῦσεν ή φωνή του καθήκοντος...

*Αθήναι

X. Δ. ΚΟΥΤΗΦΑΡΗΣ

ΣΤΟ ΝΕΟ ΧΡΟΝΟ 1914

Καλῶς μάς ήλθε, νέε βασιληᾷ
Εἰς τὴ δοξασιή μας χώρα,
Σοῦ ψάλλουμε τραγοῦδια με βιολιά:
Εὐλογημένη γὰν' τοῦ ερχομοῦ σου ή ὥρα.

*

Καλῶς μάς ήλθε κ' έρερες χροσιή
Τὴ χαρά σ' εμάς και την ελπίδα,
Πῶς θὰ φέρης νέα δόξα και τιμὴ και Σὺ
Στὴ μεγάλη τῶρα Ελλάδα, τὴ μεγάλη μας
[Πατρίδα.

*Αθήναι

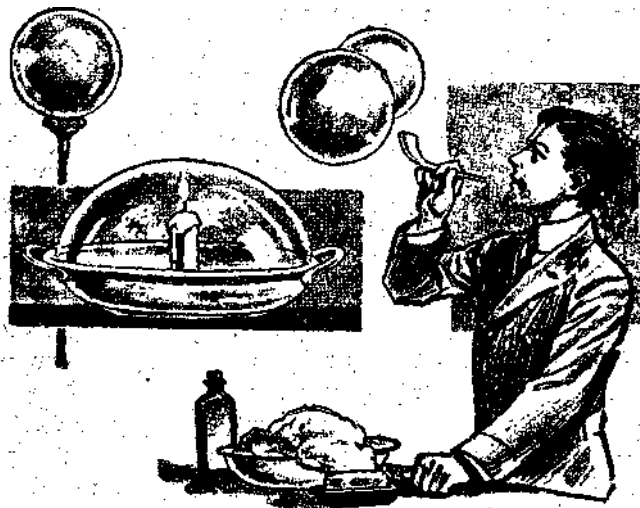
X. Δ. ΚΟΥΤΗΦΑΡΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

* ΘΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ *

Πομφόλυγες μακρᾶς διαρκείας

Μέχρι τοῦδε ἐγνωρίζομεν, ὅτι αἱ σαπυνοσφαίραι ἦσαν μικρᾶς διαρκείας, φαινόμενα ἐκτάκτως στιγμαία. Ἐξ οὗ καὶ ἡ γνωστὴ φράσις: «διερράγη ὡς πομφόλυξ». Ἐν τούτοις εἶνε πολὺ εὐκόλον νὰ κατασκευάσωμεν σαπυνοσφαίρας δυ-

ναμένως νὰ κρατηθῶσι θαυμάσια ἐπὶ τεσσαράκοντα ὡς περίπου ὥρας.

Πρὸς τοῦτο θὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ ἑξῆς μίγμα. Ὑδωρ 350 γραμ. Γλυκερίνη 180 — 270 γραμ. καὶ ἀφρὸν σάπυνης.

Ἴδου δὲ τί δυνάμεθα νὰ κατορθώσωμεν δι' αὐτοῦ. Φυσῶμεν μίαν σαπυνοσφαίραν ἐπὶ πινακίου περιέχοντος ὀλίγον ὄξος, ἥτις καὶ θὰ μὲν μετέωρος ἐπὶ τοῦ πινακίου ὡς μὴ κρατουμένη οὐδαμῶθεν.

Ἐξ ἄλλου ἂν τοποθετήσωμεν τοιαύτην σαπυνοσφαίραν ἐπὶ τινος πλακῶς ἢ πινακίου ἐξαπλοῦται μέχρι τοῦ ἄκρου τῶν χειλέων του ὡς νὰ φαίνεται ὅτι ἀποτελεῖ ὑάλινον κώδωνα σκεπάζοντα τὸ πινακίον.

Μὲ ὀλίγην δὲ ἀσκησιν δυνάμεθα νὰ σκεπάσωμεν οὕτω ἀνημένον κηρίον τετοποθετημένον ἐπὶ τινος πινακίου.

Δυνάμεθα ἀκόμη νὰ φυσήσωμεν τὸν καπνὸν σιγᾶρου ἐπὶ τινος κατασκευαζομένης σφαίρας, ἥτις οὕτω ἐγκλείουσα καπνὸν δύναται νὰ ἐγκλεισθῇ εἰς δευτέραν σφαίραν καὶ αὕτη πάλιν εἰς τρίτην μεγαλειτέραν.

Τοιαῦται δὲ σφαίραι ἐγκλείουσαι κάμφωρον καὶ ὕδωρ καὶ καπνὸν παρέχουσι τὰς πλεόν φαρμαγορικὰς καὶ περιέργους ἀντανγείας.

— Πῶς διορθώνεται ἡ κομμένη μαγιονέζα.

Ἄν τύχη νὰ κόψη ἡ μαγιονέζα σας, διορθώνεται ὡς ἑξῆς: Λάβετε ὀλίγην μουστάρδαν, εἰς τὴν ὁποίαν στάζετε λεμόνι, προσθέτετε ὀλίγον ἔλαιον καὶ ταραζετε ἄρκετά, ἕως ὅτου ν' ἀρχίσῃ νὰ πήξῃ. Τότε κατ' ὀλίγον χύνετε μέσα τὴν κομμένην μαγιονέζαν, ἀνακατώνετε ἀκόμη ὀλίγον καὶ θὰ ἔχετε πλεόν ὡραίαν μαγιονέζαν.

— Πῶς διορθώνεται ἡ κομμένη σκορδαλιά.

Ἡ κομμένη σκορδαλιά διορθώνεται ὡς ἑξῆς: Λαμβάνετε δύο καλοὺς κροκοὺς αὐγοῦ, ρίπτετε ἐντὸς τῆς σκορδαλιάς καὶ ταραζετε καλῶς πάντοτε ὁμῶς ἀπὸ τὸ ἓν μέρος, οὐχὶ καὶ ἀντιστρόφως, ἕως ὅτου αὕτη δέσῃ. Τότε τὴν τρώγετε καὶ θὰ εὐχαριστηθῆτε καὶ ἀπὸ τὴν θεᾶν καὶ ἀπὸ τὴν γεύσιν της.

— Σάλτσα τῆς ζηλαδιᾶς.

Ἡ σάλτσα τῆς ζηλαδιᾶς γίνεται ὡς ἑξῆς: Λαμβάνετε δύο κροκοὺς αὐγοῦ, καλῶς βρασμένους, τοὺς ὁποίους τρίβετε καὶ κάμνετε ἀλοιφήν. Βάζετε τότε μέσα μουστάρδαν ἐτοίμην καὶ προσθέτοντες κατ' ὀλίγον ἔλαιον καὶ λεμόνι ἀνακατώνετε, τρίβοντες ἐκ κέου ἀπὸ τὸ ἓν μέρος, ἕως ὅτου δέσῃ καλῶς. Τρώγεται ἰδίως μὲ βραστὸν κρέας.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

ΤΑ ΡΕΥΜΑΤΑ

Ρεύματα ἀέρος καλοῦμεν ἀνέμους ἔχοντας βίαιαν πορείαν, εἴτε ἐν ἀνοικτῷ πεδίῳ, εἴτε ἐντὸς διαμερισμάτων, οἷον αἰθουσῶν, δωματίων κτλ. Νὰ φοβεσθε τὰ δεύτερα, διότι φέρουν ποικίλα νοσήματα εἰς τὸ σῶμα συνωδᾶ τῇ φυσιολογικῇ αὐτοῦ καταστάσει, τουτέστι, ἐὰν τὸ σῶμα τυγχάνῃ ρωμαλέον ἢ ἀσθενές. Εἶναι δὲ κατὰ τοσοῦτον ἐπικίνδυνον τὸ ρεῦμα, ἂν μάλιστα τὸ σῶμα τυγχάνῃ ἐν νοσηρᾷ καταστάσει, ὥστε θάνατος προκαλεῖται ἐκ βαθμιάς καὶ ὑπόλου φορᾶς. Καθιστῶμεν ἕθεν λίαν προσεκτικούς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας ἀπέναντι τοιαύτης καταστάσεως, ἰδίᾳ ἂν τυγχάνωσιν ἀσθενεῖς καὶ νὰ καλῶσιν ἀμέσως τὴν ἱατρικὴν ἐπικουρίαν, διότι πᾶσα ἀναβολὴ ἐπιβλαβής.

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΣΑΣ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΟΝ

Ο ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

(Συνέχεια και τέλος)

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

Ανεκοινώθη τὸ κάτωθι τηλεγράφημα τοῦ Γεν. Στρατηγείου:

«Οἱ ἀπὸ ἡμερῶν ἀρξάμενοι ἀγῶνες πρὸς ἐκδίαισιν τῶν στενῶν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Νέστου, τοῦ Στρυμῶνος καὶ τῶν ὄρειων διαβάσεων τοῦ Μάλσι ἐξακολουθοῦσιν. Ὁ ἐχθρὸς δὲ καίτοι ὑπιστάμενος ἀλλεπαλλήλους ἤττας καὶ ἀποσυντιθέμενος ἐκάστοτε, κατορθώνει βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ λίαν ὄρειου ἐδάφους, ν' ἀνασυντάσῃ ἐν μέρει τὰς δυνάμεις του καὶ ν' ἀμύνεται τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐγκαταλειπομένης χώρας.

Παρὰ τὴν ἀντίστασιν καὶ τοὺς πείσμονας ἀγῶνας, ἡ προέλασις τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐξακολουθεῖ κανονικῶς καὶ ἀδιαλείπτως.

Χθὲς (7ην Ἰουλίου) εἰς τὸ ἄκρον δεξιὸν αἱ ἡμέτεραι δυνάμεις προήλασαν ἐκ Νευροκοπίου πρὸς βορρᾶν, σήμερον δὲ συνήντησαν πρὸ αὐτῶν ὀπισθοφυλακὰς τοῦ προχθὲς διασκορπισθέντος ἐχθροῦ, μεθ' ὧν ἤλθον εἰς σύγκρουσιν.

Ἡ στρατιὰ τοῦ κέντρον, ἀπωθήσασα τὸν ἐχθρὸν ἐξ ὄλων τῶν θέσεων αὐτοῦ, ἐφθασεν εἰς τὰ ὀριζήματα αὐτῆς τέρματα πορείας παρ' ὄλας τὰς μεγίστας ἐδαφικὰς δυσχερείας καὶ τὴν ἐχθρικὴν ἀντίστασιν.

Κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν, 8ην Ἰουλίου, ἡ προέλασις τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ ἐξηκολούθησε καθ' ὄλον τὸ μέτωπον μετ' ἀγῶνας ἐναντίον τῶν ἐχθρικῶν ὀπισθοφυλακῶν.

Εἰς τὸ ἄκρον δεξιὸν ἡμῶν ἔλαβε χώραν σήμερον νέος πεισματώδης ἀγὼν παρὰ τὸ Κρέμεν. Ὁ ἐχθρὸς ἐκτοπισθεὶς καὶ πάλιν ἐκ τῶν θέσεων αὐτοῦ ἐτράπη εἰς φυγὴν καταδιωκόμενος.

Ἐτερον τμήμα στρατοῦ κατέλαβε τὴν νοτιανὴν εἰσοδὸν τῆς στενωποῦ τῆς Κρέσνας. Ἡ ἀριστερὰ στρατιὰ, καταδιώκουσα τὸν ἐχθρὸν ὑπερέβη τὰ ὕψηματα τοῦ Μπούκοβιτς καὶ καταδιώκει πρὸς βορρᾶν.

Κατὰ πληροφορίας φυγάδων ἐκ τοῦ Βουλγαρικοῦ στρατοῦ, Τούρκων τὴν ἐθνικότητα, οἱ Βούλγαροι προχωροῦντες κατὰ μῆκος τῆς κοιλάδος τοῦ Στρυμῶνος ἐμόλυναν ἀπαντα τὰ φρέατα ρίψαντες εἰς αὐτὰ νεκροὺς θανόντας ἐκ χολέρας. «Ὡς ἐκ τούτου ἀπηγορεύσαμεν τὴν χρῆσιν τῶν φρεάτων καὶ διατάξαμεν ἐξέτασιν».

Δούδμανις

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διεβιάσθη τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα.

Εἰς τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἡ καταδιώξις ἐξακο-

λουθεῖ, ὁ ἡμέτερος στρατὸς κατέλαβε τὴν Δομπρινίτσαν καὶ Μπανίσκαν. Ὁ ἐχθρὸς ὑπεχώρησε πέραν τῆς Μαχομίας· ἀπαντα τὰ χωρία εὐρέθησαν κενὰ κατοίκων. Βούλγαροι δὲ ἐνεδρεύοντες, ἔθεσαν πῦρ εἰς τινὰ τῶν χωρίων, ὅπως δυσχεράνωσι τὴν προέλασιν τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ. Δύο τῶν ἐμπρηστῶν τούτων συλληφθέντες ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐτιμωρήθησαν.

Εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Στρυμῶνος ἡ Στρατιὰ ἡμῶν κατέλαβεν ὀλόκληρα τὰ στενά τῆς Κρέσνας μέχρι τῆς βορείας ἐξόδου.

Ὁ ἐχθρὸς ἀποκαμῶν ἐκ τῆς διαρκοῦς ἀμύνης ἐπεζήτησε νὰ ἐπιβραδύνῃ τὴν προέλασιν ἡμῶν διὰ τῆς καταστροφῆς ὄλων τῶν τεχνικῶν ἔργων τῆς ὁδοῦ. Ἀπασαί δμως αἱ δυσχεραὶ ὑπερνεκλήθησαν τὰ καταστραφέντα ἔργα ἐπληρωσθήθησαν, ὁ δὲ στρατὸς μας προελαύνει ἀκωλύτως.

Εἰς τὸ ἀριστερὸν ὅμως ὁ ἐχθρὸς ὑπιστάμενος διαρκῶς νέας ἤττας, ὑποχωρεῖ καθ' ὄλην τὴν γραμμὴν, καταδιωκόμενος πρὸς τὸ Τρισκόβο καὶ Μετζάροβο.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Ἐπουργεῖον Στρατιωτικῶν

«Καὶ χθὲς καθ' ὄλην τὴν ἡμέραν ἐξηκολούθησεν ἡ καταδιώξις ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, σφοδρότατος δὲ καὶ πεισματώδης ἀγὼν ἀνεπτύχθη ἐπὶ τῶν στενωπῶν τοῦ ὄρους Μπέλεσι καὶ κυρίως ἐπὶ τῆς μεγάλης ὁδοῦ, ἣτις ἀγεῖ ἐκ Δοϊράνης πρὸς τὴν Στρωμνίτσαν, κατὰ τῆς διὰ νίκης τῶν Ἑλληνικῶν ὄπλων καὶ νέας ὑποχωρήσεως τοῦ ἐχθροῦ.

Ἡ Δοϊράνη ἀπετέλει, ὡς γνωστὸν, ἀκμαῖον σταθμὸν ἐφοδιασμοῦ τῆς ἐν Ἰστιπ τετάρτης βουλγαρικῆς στρατιᾶς, ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατάληψις αὐτῆς ἀπεστέρησε τὴν ἐν Ἰστιπ Βουλγαρικὴν στρατιὰν μεγάλου μέρους τῶν ἐφοδίων καὶ τῆς μόνης γραμμῆς τῶν συγκοινωνιῶν αὐτῆς, διδομένου ὅτι ὁ ἐκ Κιουστενδὴλ - Τσουμαγιάς ἐφοδιασμὸς μέσῳ Πετσόβου θὰ ἦτο δυσχερέστατος ἂν μὴ ἀδύνατος· τούτο δ' ἐξηγεῖ τὴν κρατερὰν ἀμυναν, ἣν οἱ Βούλγαροι ἀντέταξαν εἰς Κιλίκις καὶ πρὸ τῆς Δοϊράνης.

Ἡ ἀμυνα ὅμως τῶν στενῶν τοῦ Μπέλεσι εἶχε διὰ τοὺς Βουλγάρους μεγαλειότεραν σημασίαν, διότι ἡ διὰ τούτων διέλευσις τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡ πρὸς Στρωμνίτσαν - Γαδοβίτσαν - Ἰστιπ προέλασις ἔθεσεν εἰς κίνδυνον αὐτὴν τὴν ὑπαρξιν τῆς τετάρτης στρατιᾶς, εἰς ἣν οὐδόλως θὰ ἐχρησίμευε τὸ ἀπέναντι τῶν Σέρβων ἰσχυρῶς

ὑχυρωμένον μέτωπον, διότι οἱ Ἕλληνες προελαύνοντες ἐκ Στρωμνίτσας, θὰ ἠδύνατο νὰ προσβάλλωσι κατὰ νῦτα τὴν τοποθεσίαν ταύτην, ὅποτε ἡ καταστροφή τῆς στρατιᾶς ταύτης θὰ ἦτο ἀφευκτος.

Ἀπεστάλη πρὸς τὸ Ἐπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν τὸ κάτωθι τηλεγράφημα.

Ἡ μάχη τῆς Στρωμνίτσας ἐκτυλιχθεῖσα ἐπὶ τῶν ὄρειων διαβάσεων τοῦ ὄρους Μπέλες, ἦτο ὡς ἐκ τῶν δυνάμεων, αἰτινες ἔλαβον μέρος, ὡς ἐκ τῆς διαρκείας καὶ ὡς ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν ἀπολειῶν καὶ ὡς ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, μάχη πρωτεύουσης σημασίας. Ἡ ὄροσειρὰ τοῦ Μπέλες, μῆκος 100 χιλιομέτρων περίπου, ἀποτελεῖ ὡς ἐκ τοῦ ὕψους ἀπὸ 800—1600 μέτρων καὶ τοῦ ἀποτόμου τῶν κλιτύων αὐτῆς φραγμὸν μεταξὺ τῆς κοιλάδος τῆς Στρωμνίτσας καὶ τῆς νοτιανατολικῆς Μακεδονίας. Ἡ ὄροσειρὰ αὕτη διασχίζεται ὑπὸ μιᾶς καὶ μόνης ἀμαξητῆς ὁδοῦ, τῆς ἀπὸ Δοϊράνης εἰς Στρωμνίτσαν δυσκόλου καὶ ταύτης, ὡς ἐκ τῆς καταστάσεως καὶ τῶν μεγάλων κλιτύων.

Πλὴν τῆς ὁδοῦ ταύτης, μόνον ἀτραποὶ δύσβατοι διασχίζουσιν ἐκ γῶτων πρὸς βορρᾶν τὴν ὄροσειρᾶν. Ὁ ἐκ Κιλίκις - Λαχανᾶ ὑποχωρήσας βουλγαρικὸς στρατὸς ἐδιτάσθη καὶ μέρος μὲν αὐτοῦ συνεκεντρώθη πρὸς Δεμίρ-Ἰσάρ, ἕτερον δὲ ἀναπτυχθὲν νοτίως τῆς Δοϊράνης ἀμύνεται καὶ ὑποχωρήσας ἐκεῖ κατέλαβεν ἀμυντικὰς θέσεις ἐπὶ τῶν στενωπῶν τοῦ Μπέλες, ἃς καὶ ἐνίσχυσε δι' ὀχυρῶν ἔργων.

Ἐλήφθη ἐκ Δοϊράνης τὸ ἐξῆς ἐπίσημον τηλεγράφημα.

Ἐπουργεῖον Στρατιωτικῶν

Μετὰ τὴν μάχην τῆς Στρωμνίτσας ἔληξε σήμερον μετ' ἀνὰ νίκην τῶν Ἑλληνικῶν ὄπλων ἡ ἀπὸ τῆς χθὲς ἀρξαμένη μάχη τοῦ Δεμίρ-Ἰσάρ· μέγα μέρος τῶν ἠττηθέντων ἐν Κιλίκις Βουλγαρικῶν στρατευμάτων καὶ εἰδικῶς τῆς τρίτης μεραρχίας τὰ εἰς Λαχανᾶ καὶ Νιγρίταν ἠττηθέντα στρατεύματα ὡς καὶ πάντα τὰ ἀπολειφθέντα ἐν Σέρραις καὶ Καβάλα ὑποχωρήσαντα εἶχον συνεκεντρωθῆ παρὰ τῷ Δεμίρ-Ἰσάρ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁδοῦ τοῦ Στρυμῶνος καὶ παρὰ τὴν εἰσοδὸν τῆς κλεισσοῦρας Δερβένι.

Τὸ σύνολον τῶν ἐκεῖ συγκεντρωθεισῶν δυνάμεων ἀνήρχετο κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς ἡμῶν εἰς 44 τάγματα πεζικοῦ. Ἡ ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἐκλεγείσα τοποθεσία ἐκτεινομένη ἀνατολικῶς τοῦ ποταμοῦ Στρυμῶνος ἀπὸ τῆς σιδηροδρομικῆς γεφύρας μέχρι τοῦ ρεύματος Κούργεβι, πλὴν τῆς φυσικῆς αὐτῆς ἰσχύος εἶχεν ὀχυρωθῆ καὶ ἐξοπλισθῆ δια βαρέων πυροβόλων. Ἐπροστατεύετο δὲ δεξιόθεν ὑπὸ τοῦ Στρυμῶνος. Πλὴν ὅμως τῆς θέσεως ταύτης οἱ Βούλγαροι κατέλαβον διὰ πεζικοῦ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὁδοῦ τοῦ Στρυμῶνος ὕψηματα παρὰ τὴν Βέ-

τριαν. Οὕτως ἡ εἰσοδος τῆς Κλεισοῦρας Δερβένι ἐφράσεται τελείως.

Τμήμα στρατιᾶς ἐκ τριῶν μεραρχιῶν ὑπὸ τὸν ὑποστράτηγον Μανουσογιαννάκην εἶχεν ἐντολὴν νὰ καλύπτῃ τὸ δεξιὸν πλευρὸν τοῦ κατὰ τῶν διαβάσεων τῆς Στρωμνίτσας ἐπιχειροῦντος Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐναντίον πάσης ἐκ Δεμίρ-Ἰσάρ ἐπιθέσεως. Ταυτοχρόνως διὰ νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὸ μεταξὺ ὑπορειῶν τοῦ ὕψους Μπέλεσι καὶ τῆς δεξιᾶς ὁδοῦ τοῦ Στρυμῶνος ἐδάφους ἀπὸ παντὸς ἐχθρικοῦ τμήματος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον εἶχε διατεθῆ μιὰ μὲν μεραρχία πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν διαβάσεων τοῦ Στρυμῶνος μέχρι τῆς λίμνης Ἀχινοῦ, δύο δὲ ἕτεραι συνεκεντρώθησαν παρὰ τὸ Χατζῆ Μπεκλήν.

Οὕτως ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἔχει σήμερον ἀντιμέτωπον καὶ καταδιώκει οὐ μόνον τὴν παρ' αὐτοῦ ἠττηθεῖσαν στρατιὰν τοῦ Ἰδάνωφ, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν μεραρχιῶν 3, 6, 10, καὶ 13 δυνάμεις 80 ταγμάτων, ἀλλὰ καὶ τὴν τετάρτην βουλγαρικὴν στρατιὰν ἀποτελουμένην ἐκ τῶν μεραρχιῶν 2, 5, καὶ 8 ἦτοι 22 ταγμάτων ὑποχωρησάντων σχεδὸν ἀθίκτων ἐξ Ἰστιπ καὶ τὰ ὅποια καταδιώκει ἐπίσης ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς.

B. Δούδμανις

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟΥ

Ἐπουργεῖον Στρατιωτικῶν

Ὁ Φρούραρχος Σερρών τηλεγραφεῖ, ὅτι ἡ πόλις κατελήφθη ὑπὸ ἀποσπάσματος προσκόπων· οὗ ἐκηρύχθη ὁ στρατιωτικὸς νόμος καὶ ἐσηματίσθη πολιτοφυλακὴ πρὸς τήρησιν τῆς τάξεως.

Ἀποσπάσματα προσκόπων καὶ πολιτοφυλακῶν ἐξήλθον εἰς ὑπαιθρον, ἵνα φρουρήσων αὐτὴν ἀπὸ ἐνδεχομένην ἐπίθεσιν κομητατζήδων. Βούλγαροι ἐν πανικῷ ἐγκαταλείψαντες τὴν πόλιν, ἀφήσαντες μέγα πλῆθος ζωοτροφῶν, πολεμοφοδίων καὶ ἐν τῇ συγχύσει τῆς φυγῆς τῶν ἀφήσαν ἀφρουρήτους, ὥστε νὰ δυνηθῶσι γὰ διαφύγωσιν ἐβδομήκοντα Ἑλληνας προκρίτους, ἀλλ' ὁ ἱατρὸς Χρυσάφης καὶ διακόσιοι ἄλλοι ὁμογενεῖς ἐσφάγησαν μετὰ φρικωδῶν βασανιστηρίων.

Ὁμοίως ἀγνοεῖται ἡ τύχη τοῦ ἐπισκόπου καὶ τῶν ἄλλων τριάκοντα προκρίτων Δοϊράνης, αἰτινες συνελήφθησαν καὶ ἀπήχθησαν ἐκείθεν ὡς ὄμηροι κατὰ τὴν φυγὴν τῶν Βουλγάρων.

Οὗτοι ἐπεβιβάσθησαν τοῦ σιδηροδρόμου Δοϊράνης ἵνα μεταφερθῶσιν εἰς Σέρρας, ἀλλὰ δὲν ἐφθασαν ἐκεῖ. Ἐπάρχον φόβοι, ὅτι ἐσφάγησαν καθ' ὁδόν.

(Γραφεῖον Στρατιωτ. πληροφοριῶν)

Ἀνεκοινώθη ἡ ἐξῆς ἐπίσημος ἐκθεσις περὶ τῆς ἐν Δεμίρ-Ἰσάρ, γενομένης ὑπὸ τῶν Βουλγάρων καταστροφῆς:

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω ὅτι, μετὰ

τάς δοθείσας πληροφορίες περί σφαγῶν ἐν Δεμίρ-Ίσάρ, ἐστάλη ἀξιωματικὸς τοῦ Ἐπιτελείου, ὅστις ἐξηκρίβωσε τὰ ἑξῆς :

Ὁ Βούλγαρος λοχαγὸς τῆς χωροφυλακῆς Μίχτα Μιλιγκάφ, τῇ ὑποδείξει τριῶν βουλγαρισζόντων κατοίκων, συνέλαβε τὸν Μητροπολίτην Κωνσταντῖνον, τὸν ἱερέα Παπασταύρον, τὸν προὔχοντὰ Θωμᾶν Παπαζαχαρίου καὶ πλεόντων ἑκατῶν ἄλλων ἑμογενῶν, οὓς ἐνέκλεισαν εἰς τὸν περιβόλον τῆς Βουλγαρικῆς σχολῆς.

Τούτους ἀπαντᾶς τὴν 25ην πρὸς τὴν 26ην τρέχοντος Βούλγαροι στρατιῶται καὶ χωροφυλακες ἐφόνευσαν καὶ δι' ἀγχαρίας Τούρκων χωρικῶν ἔθαψαν εἰς τὸν περιβόλον τῆς Σχολῆς καὶ ἔξωθεν τοῦ ἀνατολικοῦ μανδροτοίχου αὐτῆς.

Ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ Ἐπιτελείου μὲν διέταξε τὴν ἐκταφὴν αὐτῶν, ἵνα βεβαιωθῇ. Καὶ ὄντως εἰς βάθος πλέον 2 μέτρων ἀνερευθῆσαν συσσωρευμένα τὰ πτώματα τῶν σφαγέντων.

Ἐκτὸς τῶν σφαγῶν ἐβίασαν ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται πολλὰς παρθένους, μίαν δὲ ἐξ αὐτῶν, ὀνόματι Ἀγαθὴν Θωμᾶ, κόρην κηπουροῦ, ἀντιστάσαν, ἐφόνευσαν. Τὰ καταστήματα τῆς πόλεως κατεστράφησαν καὶ διηρπάγησαν ὡς καὶ ἅπαντα τὰ σκεύη τῶν οἰκῶν τῶν ἑμογενῶν ὧν τοὺς πλείστους ἔσωσαν οἱ Τούρκοι κάτοικοι ἐν ταῖς οἰκίαις των.

Ἐν γένει ἡ κωμόπολις παρουσιάζει οἰκτρὸν θέαμα καταστροφῆς καὶ ἡ πείνα ἀπειλεῖ νὰ συμπληρώσῃ ταύτην.»

Μεραρχος

Δελαγραμμάτικας

Καταστροφή εἰς τὰς Σέρρας

Ἐπιτελεῖον Στρατιωτικῶν

Ἡ πόλις Σερρών ἐκἀν ὀλόκληρος, ἐξαιρέσει τῆς Τουρκικῆς καὶ Ἑβραϊκῆς συνοικίας. Ἀγορὰ ἐκἀν ἐπίσης. Πλήθος γυναικοπαίδων εὐρέθησαν φονευμένα ἢ ἀπληθρακωμένα ἐντὸς τῶν οἰκῶν.

Πόλις στερεῖται ἐντελῶς ἄρτου. Ἀπόλυτος ἀνάγκη ληφθῶσι μέτρα συντόμως πρὸς διατροφὴν πληθυσμοῦ. Οἱ ἄστεγοι ὑπερβαίνουν τὰς 20 χιλιάδας. Λεπτομερεῖας θὰ τηλεγραφῆσω προσεχῶς...

7η Μεραρχία Σωτηλῆς

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ

Διεβιβάζθη εἰς τὸ Ἐπιτελεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἐκ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα.

Σήμερον τὸ ἀριστερὸν καὶ τὸ κέντρον τοῦ μετώπου μας προήλασαν, χωρὶς νὰ συναντήσων τὸν ἐχθρὸν. Εἰς τὸ ἄκρον δεξιὸν ἡμῶν αἱ ἡμέτεροι δυνάμεις, μετὰ πείσμονα μάχην, διαρκέσασαν ἀπὸ τῆς 9ης πρωινῆς μέχρι 4ης καὶ ἡμισείας ἑσπερινῆς ὥρας παρὰ τὴν Ἀλιστράτην καὶ Κριτσόδαν, ἔτρεψαν τὸν ἐχθρὸν εἰς φυγὴν καὶ κατέλαβον τὴν Δράμαν.

Ὁ Μητροπολίτης Δράμας καὶ πάντες οἱ κάτοικοι, μὴ ἐξαιρουμένων οὐδὲ τῶν Τούρκων καὶ Ἰσραηλιτῶν, μετὰ δακρύων καὶ χαρᾶς ἐδέχθησαν ὡς σωτήρα τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν, σώσαντα αὐτούς, ὡς ἔλεγον, ἐγκαίρως ἐκ βεβαίας καταστροφῆς.

Σκηναὶ ἐξόχως συγκινητικαὶ διεδραματίσθησαν, οἱ δὲ κάτοικοι ἐξ εὐγνωμοσύνης κατεφίλουν τὰς χεῖρας τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν.

Καθ' ὅμοιον τρόπον ὑπεδέχθησαν τὸν ἡμέτερον στρατὸν εἰς ἅπαντα τὰ χωρία καθαρῶς Ἑλληνικά, δι' ὧν διήρχετο.

Ὁ ἐχθρὸς κατὰ τὴν φυγὴν αὐτοῦ ἐγκατέλειπε μεταξὺ ἄλλων ὕλικῶν 70 ἀραμπάδες πλήρεις διαφόρων εἰδῶν, προερχομένων ἐκ λεηλασίας τῆς Ἑλληνικῆς κωμοπόλεως Δεξιάτου καὶ ἄλλων χωρίων.

Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἡμετέρων δυνάμεων παρῆρθε τὰ εἶδη ταῦτα εἰς τὸν Μητροπολίτην, ὅπως τ' ἀποδώσῃ εἰς τοὺς λεηλατηθέντας.

Οἱ Βούλγαροι καταπατοῦντες πάντα ἀνθρώπινον νόμον, μεταβάλλουσιν εἰς τέφραν καὶ ἐρημοῦσι πᾶν ὅ,τι Ἑλληνικὸν κατὰ τὴν ὑποχώρησιν αὐτῶν, μὴ φειδόμενοι ἀμάχων γερόντων, γυναικῶν καὶ παίδων.»

Δούμης

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

Τὸ γενικὸν στρατηγεῖον ἀπέστειλλε τὸ κάτωθι τηλεγράφημα :

«Ἐπιβεβαιούται ὅτι οἱ Βούλγαροι ὑποχωροῦντες ἐκ Δεμίρ-Ίσάρ ἔσφαξαν 100 Ἑλληνας καὶ Ὀθωμανοὺς προκρίτους, τοὺς ὁποίους ἐκάλεσαν εἰς τὸ Διοικητήριον ἀνυπόπτους. Εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Δεμίρ-Ίσάρ εὐρέθησαν ἐγκαταλειφθέντα παρὰ τῶν Βουλγάρων δύο ἀτμάμαζαι ἐν καλῇ καταστάσει καὶ 140 βαγόνια πλήρη πολεμοφοδίων καὶ τροφῶν. Ὅμοίως κατὰ τὸ μήκος τῶν ὁδῶν ὑποχωρήσεως τοῦ ἐχθροῦ μέχρι καὶ πέραν τοῦ Πετριτσίου, εὐρέθησαν ὑπερτετρακόσια ὀχήματα πλήρη ὑγειονομικοῦ ὕλικου, ὀπλων καὶ ἄλλων ἐφοδίων. Τὸ μηχανικὸν ἐργάζεται παντοῦ δραστηρίως πρὸς ἐπισκευὴν τῶν γεφυρῶν, τῶν καταστραφειῶν ὑπὸ τῶν βουλγάρων.

Γραφεῖον Στρατιωτικῶν πληροφοριῶν

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟΥ

Τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα τοῦ κ. Ἐπιτελάρχου ἀπεστάλη ἐκ τοῦ Σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Χατζῆ-Μπελλίχ :

Σφοδρὸς ἀγὼν συνήφθη σήμερον εἰς τὸ ἄκρον δεξιὸν ἡμῶν παρὰ τὴν Μπαμπίνειαν, θέσιν κειμένην ἐπὶ τῆς ἐκ Σερρών διὰ Βροντῆς πρὸς Νευροκόπιον ὁδοῦ.

Ἡ μάχη ἀρξαμένη ἀπὸ πρωῆς ἔληξε τὴν 8ην ἑσπερινὴν ὥραν μετὰ πλήρη ἀποσύνθεσιν

τῶν ἀμυνομένων εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἐχθρῶν δυνάμεων.

Ὁ ἐχθρὸς πολυάριθμος, μετὰ πυκνοῦ πυροβολικοῦ, ἠμύνη κρατερῶς τῶν ὀχυρωμένων αὐτοῦ θέσεων, ἐξ ὧν οἱ ἡμέτεροι ἐξετόπισαν αὐτὸν παρὶ τὴν ἑσπέραν.

Τρεῖς λόχοι ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Παυλόπουλον ἐπιτεθέντες διὰ τῆς λόγχης διὰ ζητωκραυγῶν ἐξετόπισαν ἐκ τῶν κεχαρακωμένων ὑψωμάτων ὀλόκληρον Βουλγαρικὸν τάγμα ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Παυλώφ, ἐπενεγκόντες εἰς τὸν ἐχθρὸν μεγίστας ἀπωλείας.

Τὸ ἠθικὸν τῶν ἡμετέρων ἀνδρῶν διατηρεῖται ἀκμαιότατον, ἐνῶ τὸ τοῦ ἐχθροῦ καταπίπτει ὀσμήραι, ὡς ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἡττῶν.

Ἡμετέρα μεραρχία κατέλαβε σήμερον τὸ Μελένικον, ἀνευ ἀντιστάσεως. Καθ' ἅπαν τὸ λοιπὸν μέτωπον ἐπεκράτησεν ἡρεμία.

Ὁ ἐχθρὸς ὁ παρὰ τὴν Δράμαν χθὲς ἡττηθεὶς, διασκοπιθεὶς τελείως, ἐτρέπη πρὸς τὰς ὀρεινὰς διαβάσεις τοῦ Μόκρου, ἐκείθεν δὲ διὰ Παπάκιοι πρὸς τὰ παλαιὰ Βουλγαρικὰ σύνορα, ἐγκαταλείψας μεγάλην ποσότητα ἀλεύρων καὶ ἄλλα ἐφόδια. Αἱ χθὲς περιγραφεῖσαι σφαγαὶ τῆς κωμοπόλεως Δοξιάτου ἦσαν δυστυχῶς, πολὺ κατώτεροι τῆς πραγματικότητος. Νεώτεροι πληροφορίες ἐπίσημοι ποιοποιοῦσιν, ὅτι ἡ ἀχρειότης καὶ τὰ ἀίμοδόρα ἐνοτικὰ τῶν Βουλγάρων ὑπερβαίνουν πᾶν ὄριον. Ἐκ τῶν 3,000 Ἑλλήνων κατοίκων τῆς ἀθηρᾶς κωμοπόλεως μόνον 120 εὐρέθησαν ζῶντες.

Κατὰ τὰς πληροφορίες τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν, τὸ θέαμα εἶνε ἀποτρόπαιον. Ζητοῦσι δὲ αὐταὶ τὴν ἐκεῖσε ἀποστολὴν Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἵνα ἐνθαρρύνῃ κατοίκους τῶν περὶ χωρίων νὰ προδῶσιν εἰς ταφὴν πλεόντων 2000 πτωμάτων κατακρεουργηθέντων Ἑλλήνων κατοίκων ἅτινα παραμένουν ἀταρα.

Εὐτυχῶς ἡ πρὸς Δράμαν ταχεῖα προέλασις τοῦ στρατοῦ μας καὶ ὁ κρότος τοῦ προσεγγίζοντος Ἑλληνικοῦ πυροβολικοῦ ἔσωσαν πάντα τὰ λοιπὰ Ἑλληνικώτατα χωρία τῆς περιοχῆς ἀπὸ τῶν βέβαιον ὄλεθρον.

Δι' ὅσους Ἑλληνας καὶ Μωαμεθανοὺς ἐχαίρεισαν τὸν στρατὸν μας ὡς σωτήρα.

Δούμης

Η ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Τὴν 28 Ἰουλίου ἡ Διάσκεψις τοῦ Βουκουρεστίου συνήλθεν εἰς γενικὴν συνεδρίασιν καὶ προέβη εἰς τὴν ὑπογραφήν τοῦ κειμένου τῆς ὀριστικῆς εἰρήνης.

Τὸ μέγα τοῦτο γεγονός, διὰ τοῦ ὁποῦ τίθεται τέρμα εἰς τοὺς ἀγῶνας, ὅτινες αἰματοκύλισαν ἐπὶ δεκάμηνον τὴν τέως Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν, ἐφωτάθη εὐφροσύνως ἐν Ρουμανίᾳ. Κανονοβολισμοὶ, κωδωνοκρούσαι, συγκεντρώσεις χαιρετίζουν τὴν χαρμόσυνον ἡμέραν.

Τώρα πλέον ἀπομένει ἡ ἀποστράτευσις τῶν ἐμπολέμων. Ἡ Βουλγαρία ἀρχίζει ἀποστρατευομένη ἀπὸ τῆς αὐρῶν, τὰ δὲ λοιπὰ κράτη μετὰ 15 ἡμέρας.

Ὅσον διὰ τὰ ἐκρεμῆ ζήτηματα τῆς αὐτονομίας τῶν Σχολῶν καὶ Ἐκκλησίας, κατόπιν τῆς ἐπιμονῆς τῆς Βουλγαρίας ὅπως μὴ ἀναγνωρίσῃ αὐτάς, οἱ Ἕλληνες καὶ Σέρβοι πληρεξούσιοι ἐδήλωσαν εἰς τὴν προχθεσινὴν συνεδρίασιν τῆς Διασκέψεως ὅτι θὰ ἐπιδιώξουν κατ' ἄλλον τρόπον τὴν ἐπιβολὴν τοῦ δικαίου. Ἐπίσης δὲ ἐδήλωσαν, ὅτι δεόν νὰ θεωρηθῶσιν ἀπληλαγμένοι πάσης ἀλληλεγγύης μετὰ τῆς Βουλγαρίας ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς Ἀδριανοπόλεως.

Συγχρόνως οἱ Ἕλληνες καὶ Σέρβοι πληρεξούσιοι ἐπεφυλάχθησαν ρητῶς νὰ φέρωσι εἰς τὴν κρίσιν διαιτησίας τὰ ζήτήματα ἐπὶ τῶν δόλων δὲν ἐπετεύχθη συμφωνία κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις. Οἱ Σύμμαχοι θὰ ἐμπιστευθῶσιν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου τῆς Χάγης.

Ὁ Προδουποργὸς κ Βενιζέλος ἀπέστειλε πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἐπιτελεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα, ἀγγέλλον τὴν ὑπογραφήν τῆς εἰρήνης.

Ἡ συνθήκη τῆς εἰρήνης ὑπεγράφη σήμερον τὴν πρωῆν εἰς τὰς 11. Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος τῆς Διασκέψεως κ. Μαγιόρεσκο ἐκήρυξε τὴν λύσιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Ο ΚΑΙ ΖΕΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΜΑΣ

Τὸ Ἐπιτελεῖον τῶν Στρατιωτικῶν δι' ἐγκυκλίον τοῦ κοινοποιηθεῖτος πρὸς ἀπάσας τὰς στρατιωτικὰς ἀρχὰς ἀνεκοίνωσε τὴν ἑξῆς ἡμερησίαν διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί, στρατιῶται καὶ ναῦται.

Ἡ Α. Μ. ὁ Γερμανὸς Ἀυτοκράτωρ ἠδύκνησε νὰ Μοὶ ἀπονεύμῃ τὸ ἀξίωμα τοῦ Στρατάρχου ἐν τῷ Στρατῷ Του κατόπιν τῶν Ἑλληνικῶν νικῶν.

Εἶνε τοῦτο ὑψίστη τιμὴ, ἀντανακλῶσα εἰς ὅλην τὴν πολεμικὴν δυνάμιν τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας τὴν ἀξίαν ἡ Μεγαλειότης Του ἀναγνωρίζει διὰ τῶν φράσεων, ὅτι «τὰ στρατεύματά Μου ἐνήργησαν θαυμασίως καὶ ἐπολέμησαν μετὰ ἡρωικῆς ἀνδρείας, προκαλέσαντα πληρεστάτην ἐκτίμησιν καὶ θαυμασμόν.»

Ἀναγγέλλων εἰς σὰς τὴν εἰδησιν ταύτην, ἀναγνωρίζω συγχρόνως, ὅτι εἰς σὰς, εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας σας, ὀφείλω τὴν μεγάλην ταύτην τιμὴν, ἡ ὁποία μοὶ ἐγένετο καὶ διὰ τοῦτο σὰς εὐχαριστῶ.»

Λυβούροβον 28 Ἰουλίου 1913.

Κωνσταντῖνος Β.

ΤΕΛΟΣ

Οι σύζυγοι Πουλόδη εδριάζοντο κατά τινα χειμῶν νύκτα ἐν τινι αἰθούσῃ τῆς οἰκίας των. Ὁ κύριος κάθηται οπισθικῶς ἡ κυρία καθημένη ἀπέναντι πληγνυοῦσα παίζει μετ' ἐν ταύταις τῆς ἐσθῆτος τῆς. Μετὰ μικρὰν σιωπὴν:

Ἡ κυρία. — Περιέργον μοῦ φαίνεται, διὰν εἴμεθα μόνοι, χάνεις ἀμέσως κάθε διάθεσιν δι' ὀμίλιαν. Τί σὲ κάνει νὰ μένης ἔτσι, σὺν ἄγιος Ὀνούφριος δὲν εἴμπορῶ νὰ καταλάβω. Ὅταν δμως εἶναι καὶ ἄλλοι παρόντες καὶ προπάντων κυρία, γίνεσαι ὁ ὀμιλητικώτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Τότε βέβαια ἐμπνέεσαι.

Ὁ κύριος. — Τέλος πάντων πόσον με παρεξηγεῖς πάντοτε! Ὅταν δὲν ὀμιλῶ παραπονέομαι. Ὅταν ὀμιλῶ τὸ ἀποδίδεις διαρκῶς εἰς ἄλλοκότους αἰτίας.

Ἡ κυρία. — Μὰ βέβαια. Τόσον ἐξαιρετικῶς ὀμιλεῖς, ὥστε διὰν αὐτὸ συμβαίνει, δὲν εἴμπορῶ παρὰ νὰ τὸ ἀποδώσω κάπου.

Ὁ κύριος. — Ξέρεις... δὲν ἔμπορῶ νὰ εὐρίσκειται κανεὶς ἐπὶ τὰς αἰτίας πάντοτε διαθέσεις. Ἐπειτα ἡ συναστροφὴ ἀπαιτεῖ νὰ ἴηται κανεὶς ὀμιλητικῶς. Καὶ ἔπειτα, ὅπως οὐ συναστροφεται, δὲν εἴμπορῶ νὰ σὲ βλέπῃ ἀφρημένον οὔτε καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ὑποφέρει τὰς ἰδιαιτητάς σου.

Ἡ κυρία (εἰρωνικῶς γελῶσα) — Ἐνῶ ἡ σύζυγος! χὰ, χὰ, χὰ! Αὐτὴ βέβαια εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ εἶναι τὸ θῦμα τῶν ἰδιοτροπιῶν σου!

Ὁ κύριος (ζωνχῶς) — Ἀλλὰ δὲν εἶπα αὐτό! **Ἡ κυρία** (δυσανεστημένη) — Νά, κριμα! αὐτὸ σοῦ ἔλεγε νὰ τὸ ἔλεγε. Καὶ τί νομίζεις, διὰ εἶμαι ἐγὼ βλάξ διὰ νὰ μὴ καταλαμβάνω; Δὲν τὸ εἶπες φανερά, ἀλλὰ τὸ ὑπονοούσες.

Ὁ κύριος (σοβαρῶς) — Βλέπεις, Ἰουλία, πάντοτε με παρεξηγεῖς. Δὲν εἶπα τίποτε ἀποκλειστικῶς διὰ σύζυγον, οὔτε καὶ ὑπονοούσα τίποτε, ἀλλὰ ἀφοῦ τὸ θέλεις, κάθε οἰκείος καὶ κάθε στενὸς ἀκόμη φίλος δὲν πρέπει νὰ παρεξηγῇ μίαν ἰδιοτροπίαν.

Ἡ κυρία. — Ὅταν ἐπάροχη μία μόνη.

Ὁ κύριος. — Ὅπως δήποτε.

Ἡ κυρία. — Ἐχεις λοιπὸν τὴν ιδέαν, διὰ ἔχεις μίαν μόνην ἰδιοτροπίαν;

Ὁ κύριος (ταραχθεὶς κάπως) — Καὶ διατί ὄχι;

Ἡ κυρία (σαρκαστικῶς) — Χὰ! χὰ, χὰ, ἀλλ' αὐτὸ εἶναι τὸ ἀστεϊότερον!

Ὁ κύριος (στενοχωρηθεὶς) — Διατί γελᾷς οὕτω πῶς;

Ἡ κυρία. — Μὰ φαντάσου, πόσον ἀστεῖος φαίνεσαι, νὰ εἶσαι ἕνας τέτοιος ἰδιότροπος καὶ νὰ ἔχῃς τὴν ιδέαν, διὰ μὲν κατέχεις μίαν ἰδιοτροπίαν.

Ὁ κύριος (ἀπανθήσας) — Ἐστὼ ἔχω πολλὰς.

Ἡ κυρία (περιχαρῆς) — Τὸ ἀναγνωρίζεις;

Ὁ κύριος. — Καὶ τί με αὐτό; Τί ἔχει νὰ κάμῃ;

Ἡ κυρία (σύρουσα τὸ κἀθησμά της πλησίον του) — Πῶς; Ἐχει νὰ κάμῃ καὶ πολλὰ μάλιστα. Τὸ ἀναγνωρίζεις; Λέγε!

Ὁ κύριος (ἀπελπισ.) — ὦ! θεέ μου! με κατεξάλγηες, Ἰουλία. Ἄφησέ με ἦσυχον, σὲ παρακαλῶ.

Ἡ κυρία (πλησιάζουσα ἀκόμη) — Ἀφοῦ πρῶτον μοῦ ὑποσχέθῃς, διὰ ἀναγνωρίζεις τὰς ἰδιοτροπίας σου.

Ὁ κύριος (χάσας τὴν ὑπομονήν) — Ἐ! καλά, τὸ ἀναγνωρίζω.

Ἡ κυρία. — Ἄ! δὲν ἀρκεῖ αὐτό! Πῶς; Μία ἀπλὴ διαβεβαίωσις! Πρέπει νὰ εἴπῃς. Πράγματι παραδέχομαι, ἀγαπητή μου Ἰουλία, διὰ κατέχω πλείστας ὄσας ἰδιοτροπίας καὶ διὰ εἶμαι εἰς τρομερὸς ἰδιότροπος.

Ὁ κύριος (ἐξαλλος) — Ποτέ! Μὲ ἐννοεῖς; Ποτέ.

Ἡ κυρία. — Πῶς; Τότε δὲν ἀναγνωρίζεις, διὰ κατέχεις ἔστω καὶ μίαν ἰδιοτροπίαν; Τί μοῦ ἔλεγεσ προὸ ὀλίγον.

Ὁ κύριος (σπογγίζων τὸν ἰδρώτα τοῦ μετώπου του) — Καλά, τὸ ἀνογνωρίζω. Ἀφοῦ εὐρίσκεις, διὰ κατέχω πολλὰς ἰδιοτροπίας, δὲν ἀπατάσαι, εἶναι ἴσως ὀρθόν.

Ἡ κυρία. — Μὰ τί εἶναι αὐτά; Ὅχι, ἴσως νὰ ἴηται ὀρθόν, ἀλλὰ εἶναι ὀρθόν.

Ὁ κύριος (καθ' ἑαυτὸν) — ὦ! θεέ μου! ὅποια βάσανος! (Πρὸς τὴν σύζυγόν του) — Νά, ἔχεις δίκαιον. Εἶναι ὀρθόν.

Ἡ κυρία. — Τὸ ἀνεγνώρισες ἐπὶ τέλος; Εἶδες λοιπὸν, διὰ ἦσο ὁ πταιστής;

Ὁ κύριος (ἐκπληκτικῶς) — Πταιστής ἐγὼ; Ἀλλὰ διατί πάντῃ;

Ἡ κυρία. — Διὸτι ἡ ἀρνησίς σου αὐτὴ τὴν ὥραν τώρα τί ἄλλο ἦτο, παρὰ μία ἰδιοτροπία, καὶ ἔνεκα τῆς ἰδιοτροπίας σου αὐτῆς παρ' ὀλίγον νὰ μαλώσωμεν.

Ὁ κύριος (παραφερόμενος) — Δὲν εἶμαι

διόλου πταιστής. Ἀκριβῶς δι' αὐτὸ ἀποφεύγω τὰς ὀμιλίας καὶ προτιμῶ νὰ ὑποβίλλομαι εἰς τὸ μαρτύριον τοῦ νὰ μιμοῦμαι τὸν ἄγιον Ὀνούφριον, ὄχι διὸτι εἶμαι ἰδιότροπος, ἀλλὰ διὸτι καταλήγουν πολλὰ κακῶς προκειμένου, ἐννοεῖται, μεταξύ μας.

Ἡ κυρία. — Δηλαδή, με ἄλλους λόγους μετανοεῖς, διὸτι ὀμιλεῖς. Ἐ! καλά. Μὴν ὀμιλῇς. Κάθηναι ἐκεῖ σιωπηλός. Θὰ σοῦ ἀποδείξω λοιπὸν, διὰ αἱ γυναῖκες δὲν εἶνε φλύαροι, ὅπως ἔχετε τὴν ιδέαν.

Μὴν ἀποπειραθῆς νὰ μοῦ ὀμιλήσῃς διὸτι δὲν θὰ λάβῃς ἀπάντησιν.

Ὁ κύριος. — Ἀλλὰ, τί ἔχεις πάλιν; Περιέργον καὶ ἀκατανόητον πρᾶγμα αὐταὶ αἱ γυναῖκες. Ὅπως καὶ ἂν φερθῇ κανεὶς, ὅπως καὶ ἂν ὀμιλήσῃ πάντοτε, κακῶς ἐφέρθη καὶ διαφορομένως ὀμιλεῖ.

Ἡ κυρία (καθημένη εἰς ἀναπαυτικὴν ἔδραν παρατηρεῖ προσεκτικῶς, ὥς ἂν ἦτο πρώτη φορὰ ἀνητημένην τινὰ ἐλαιογραφίαν καὶ δὲν ἀπαντᾷ).

Ὁ κύριος. — Πόσον γλυκεῖται αἱ ἀπολαύσεις τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου! Ὁ ἀνὴρ μονολογῶν δίκην καταδικασμένου ἐρημίτου, ἡ δὲ γυνὴ σιωπηλὴ καὶ ἀφρονος ὑποδυομένη τὴν ἀκνηρίαν ἐνὸς ἀγάλματος. Δύο ὄντα ἠραγασμένα νὰ συζῶσιν, ἐν ᾧ ἀναπτύσσουσιν τὸ μὲν πρὸς τὸ δὲ τὴν μᾶλλον ἐχθρικὴν στάσιν. Τὸ ἀστεῖον δμως εἶναι, διὰ βαθμηδὸν ἡ ζωὴ αὐτὴ καταστῆσιν συνήθεια, ὅποτε ἀναγκάζεται κανεὶς νὰ παραδεχθῇ, διὰ εἶναι καὶ αὐτὴ μία ἀναγκαῖα περίοδος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξίλειοῦνται αἱ προηγουμένα ἀμαρτίαι.

(Ἡ κυρία ἐξακολουθεῖ τὴν αὐτὴν στάσιν, ὁ δὲ κύριος κρυφίως διὰ τοῦ κανθοῦ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν παρατηρεῖ πρὸς σιγήν).

Ὁ κύριος (μετὰ μικρὰν σιωπὴν) — Μὲ προειδοποίησες νὰ μὴ περιμένω ἀπάντησιν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα γίνεται ἀστεῖον. Ἐννοεῖς λοιπὸν ἐπὶ πολλὰ νὰ παρατείνῃς τὴν σιγήν αὐτῆς;

Ἡ κυρία (δὲν ἀπαντᾷ).

Ὁ κύριος. — Ἄλλ' ἐπὶ τέλος αἱ ἀπολύτως ἀναγκαῖαι λέξεις δὲν εἴμποροῦν νὰ ἔχουν καμμίαν σχέσιν μετ' ἐν φλυαρίαν τῶν γυναικῶν. Καὶ ἔπειτα αὐτὸ τὸ ὅποιον κάμνεις, Ἰουλία, εἶναι μία πραγματικὴ ἀνοησία.

Ἡ κυρία (ἐξακολουθεῖ σιωπῶσα) Ὁ κύριος δυσανασχετεῖ.

Ὁ κύριος (καθ' ἑαυτὸν) — Διάβολε! αἱ γυναῖκες εἶνε τρομερὰ πεισματάρεις, ἄλλως τε εἶναι παρομιμῶδες καὶ πασίγνωστον τὸ γυναικεῖον πείσμα!

Ἡ ἀλήθεια εἶναι, διὰ πρέπει νὰ τὴν κάμω νὰ ὀμιλήσῃ, διὸτι ἤθελα νὰ πεισματόνω καὶ ἐγὼ. Εἶναι κολλητικόν, φαίνεται! Ὅπως δήποτε, τὸ παιγνίδι αὐτὸ δὲν εἶναι καὶ τόσο εὐκόλον καὶ ὅστις τὸ ἐπαθε ἀσφαλῶς θὰ με δικαιώσῃ.

Πρέπει νὰ καταφύγω εἰς ἄλλα τὰ μέσα. Ἄς

ἐνθυμηθῶ, πρῶτον τὰ διάφορα ῥητά. Λοιπὸν, ἂς ἀρχίσωμεν ἀπὸ αὐτό. Ἡ ὑποχώρησις δὲν εἶναι πάντοτε ἥττα. Συχνάκις ὁ ὑποχωρῶν σκοπίμως ἀναδυναύεται νικητῆς» (Πρὸς τὴν κυρίαν) — Ἰουλία, ἔχεις δίκαιον, πράγματι. Ἄναγνωρίζω, διὰ ἔχω ἄδικον καὶ πολλὴ μάλιστα. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ με παρεξηγῆς. Εἶμαι ἰδιότροπος (μορφάζει) καὶ τρομερὰ ἰδιότροπος, μάλιστα, ἀλλὰ δὲν εἶναι λάθος μου, δηλαδή καταλαμβάνεις λάθος μου εἶναι, ἀλλὰ ὑπόθεσον, διὰ ἡ ἐργασία καὶ ἐν γένει αἱ διάφοροι σκέψεις καὶ δυσχερεῖαι μοῦ ἀφαιροῦσι τὴν σχετικὴν γαλήνην.

Ὅπως δήποτε ἔχεις πληρέστατα δίκαιον. Τὸ ἀναγνωρίζω κάλλιστα καὶ σοῦ ζητῶ συγγνώμην, διὸτι ἐφέρθη ἀπρεπῶς ἀπέναντι σου. Μὲ συγχωρεῖς, δὲν εἶναι ἀληθές;

Ἡ κυρία (δὲν ἀπαντᾷ).

Ὁ κύριος (ἐκμανεῖς ἐν τῇ ταπεινώσει του. Καθ' ἑαυτὸν) — ὦ! τὸ πείσμα τῆς! Τὸ πείσμα τῆς! Μοῦ ἔρχεται νὰ τραβίξω τὰ κατάμαυρα αὐτὰ μαλλιά της καὶ νὰ τῆς ταπεινώσω τὴν μορῶν αὐτῆν κεφαλήν, τὴν ὁποίαν κρατεῖ ὑψηλά, ὥς χλεύην ἐναντίον μου. Καὶ δμως πρέπει νὰ συγκρατηθῶ, ἄλλως θὰ ἔχωμεν κακὰ ἀποτελέσματα.

(Μετὰ μικρὰν σκέψιν) — Ἴσως δὲν πιαίει καὶ αὐτὴ. Τὸ ἦτον αὐτὸ δὲν ἐπέτυχε, ἄλλως τε ἡ ὑποχώρησις καὶ ἡ νίκη ἀφοροῦσι τὰ ἐμπόλεμα στρατόπεδα. Τί σχέσιν εἴμπορῶ νὰ ἔχῃ ὁ πόλεμος μετ' ἐν οἰκογενειακῇ διατάξει; Τὰ στρατηγικὰ γνωμικά μου φαίνεται δὲν εἴμποροῦν νὰ ἔχουν καμμίαν ἐπίδρασιν, μὲλλον ὅτι ἡ διαμάχη ἐνὸς ἀνδρογύνου εἶναι ἡ πιστὴ ἀναπαράστασις ἐνὸς πολέμου, μετ' ἐν διαφορὰν διὰ οἱ ἐμπόλεμοι στρατοὶ εἶνε ἴσοι ἀπέναντι ἀλλήλων, ἐνῶ εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ἔχει πλείστα δικαιώματα, τὰ ὁποῖα στερεῖται ἡ γυνή. Τὸ ἄρρεν ὑπερετερεῖ παντοῦ καὶ πάντοτε καὶ φυσικῶς καὶ ἠθικῶς, ἄλλως τε αὐτὴ ἡ ἐκκλησία παραγγέλλει καὶ λέγει, «ἡ γυνὴ νὰ φοβῆται τὸν ἄνδρα!»

Ἴδου θαυμάσιον ῥητόν, τοῦ ὁποῖου πάσαντα θὰ κάμω χρῆσιν. Θὰ ἴδωμεν τότε, ἐὰν τὸ πείσμα σου δὲν καμψθῇ καὶ δὲν ὑποχωρήσῃ, φιλιότη κυρία. Ἐμπρὸς λοιπὸν.

(Προχωρεῖ πρὸς αὐτὴν με ἀπαστράπτοντας ὀφθαλμοὺς ἐκ τῆς ὀργῆς καὶ με βραχύνῃ φωνῇ) — Ἐὰν νομίζεις, διὰ ἐπὶ μακρὸν θὰ ἐπιωφελησῶ τῆς ὑπομονῆς μου, λανθάνεις καὶ πρέπει ἐγκαίρως νὰ τὸ γνωρίσῃς καὶ νὰ λάβῃς μίαν ἀπόφασιν. Εἶμαι ἐντελῶς ἀπηνδυσμένος ἐκ μέρους σου, σὲ προειδοποιῶ δὲ νὰ φέρεσαι καλλήτερον, διὸτι ἄλλως θὰ φερθῶ καὶ ἐγὼ κατ' ἄλλον τρόπον.

Ἡ κυρία (δὲν ἀπαντᾷ).

Ὁ κύριος (ἐμμένει ἐν τῇ πεποιδήσει τῆς ἐπιτυχίας) (Καθ' ἑαυτὸν) — Κανὲν ἀποτελεσμα ἀκόμη, ἀλλὰ διὰ νὰ φοβῆται ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα

πρέπει να καθίσταται ούτος φοβερός. Θόρος λοιπόν ακόμη.

(Υψηλοφώνως.)— Πρέπει να ξέρεις, δι αι ιδιοτροπία, τας οποίας λέγεις δι έχω, είνε παραμικρά, παραβαλλόμενα εις εκείνας, τας οποίας ακόμη δεν γνωρίζεις. Είμαι ιδιότροπος και φοβερός εν τῇ δογῇ μου, διαν δὲ καταληφθῶ ὑπὸ τοῦ πάθους, δὲν ἠξέσω τί κάμνω, διότι παραφέρωμαι ἀγρίως μᾶλλον. Ἐάν δὲ ἡ ἐπιμονοςιωπή σου με παρασύρει καὶ γίνης σὺ τὸ ἀντικείμενον τῆς μανίας μου καὶ τῆς δογῆς μου, τρέμε, τότε τρέμε, διότι βλέπεις; Νά, ἡ πυγμή μου αὐτὴ θὰ κατανεχθῇ μετὰ τρομερῆς ὀρμῆς ἐπὶ τῆς ἐλεινῆς κεφαλῆς σου καὶ τότε θὰ ἴρῃ ἀργὰ πλέον, διότι οὔτε θὰ σὲ ἀκούω, οὔτε θὰ σὲ βλέπω.

Θά σε στραγγάλισω, θὰ σε τυραννήσω ὅμως ἀγρίως πρότερον. Ὁμίλησε! λοιπόν! ὀμίλησε! Πρόσεχε, μὴ με ὠθεῖς εἰς ἀνεπανόρθωτον πράξιν. (Σφίγγει νευρωδῶς τὰς χεῖρας τῆς ἐνὶ δὲ τῶν ἰδικῶν του.) — Ὁμίλησε! σοῦ λέγω, ὀμίλησε!

Ἡ κυρία (μένει ἀφωνος, τὸ βλέμμα προσηλωμένον πάντοτε ἐπὶ τῆς εἰκόνας.

Ὁ κύριος (μανιώδης.) — Δὲν ὀμιλεῖς αἰ; Νά, λοιπόν!

(Τὴν ἀρπάζει ἐκ τῆς κόμης, ὅτε αἰφνης ἀφίρων αὐτήν, ἀποσύρεται εἰς τὴν ἄκραν τῆς ἀδόξης.)

Ὁ κύριος (καθ' ἑαυτὸν, κτυπῶν τὴν κεφαλὴν του.)— ὦ! Θεέ μου! δὲν τὸ εἶχα σκεφθῆ, οἱ ἄγιοι ἐκεῖνοι πατέρες, οἱ ὅποιοι ἐθέσπισαν τὸ ἥγρον δὲν εἶχαν ἀναμφιβόλως νυμφευθῆ καὶ συνεπῶς δὲν ἐγνωρίζαν τὸ γυναικεῖον πῦσμα!

Μακάριοι ἄνθρωποι! Ποῦ νὰ φαντασθῶσι τὴν θέαν μου! Οὔτε κατ' ἰδέαν.

Ἐγὼ ὅμως ἔχω ἐκτεθῆ γελοιωδῶς εἰς αὐτὴν τὴν κατακάξαν. Τί νὰ κάμω, ὥστε νὰ ἐξέλθω τοῦ ἀγῶνος, ὅχι πλέον ἱκανοποιημένος, ἀλλ' ὅπως ὅποτε εὐπρόσωπος;

Ἄς σκεφθῶ ἡσυχώτερον. Ἡ κεφαλὴ μου βοῖζει. Ὡρίστε, γοητευτικαὶ συνδιαλέξεις μεταξὺ συζύγων!

(Κάθεται ἐπὶ τινος ἔδρας καὶ στηρίζων τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν χειρῶν σκέπτεται.)

(Μετά τινα σκέψιν.)— Καϊμένη, Ἰουλία, με ὄλαις αὐταῖς ταῖς φασαρίαις δὲν με ἄφησες νὰ σοῦ εἰπῶ τὰ νέα ποῦ ἔμαθα σήμερον διὰ τὴν κυρίαν Βέρλου. Φαντάσον νὰ ἔχη τὴν ἀξίωσιν... Τέλος πάντων εἶναι τρολλή καὶ ἀνόητος βέβαια νὰ ἔχη τὴν αὐθάδειαν νὰ νομίζῃ, δι εἶναι ὠραιότερα ἀπὸ ἐσέ. Ἐκ συμπτώσεως λοιπόν τὴν συνήγησα εἰς τὸν δρόμον καὶ διὰ πρώτην φοράν τὴν παρετήρησα προσεκτικῶς. Δύνασαι νὰ φαντασθῆς πόσον μοῦ ἤλθε νὰ γελῶσω, διαν εἶδα πῶς εἶναι ἀλλοθιωρος, βαμμένη, με βαμμένα μαλιά, με... (Στενοχωρημένος, δὲν εὐρίσκει τί ἀκόμη νὰ προσθέσῃ).

Ἡ κυρία (παρασυρθεῖσα). — Μέ φεύνικα δόντια!

Ὁ κύριος (τρίβων τὰς χεῖρας ἐκ χαρᾶς, πλὴν φαινομενικῶς ἠρέμως). — Καὶ πόσον ἄσχημα περιπατεῖ!

Ἡ κυρία (στρέφουσα ὀλίγον πρὸς τὸ μέρος τοῦ συζύγου τῆς). — ὦ! ἔλεινά!

Ὁ κύριος. — Ἄλλὰ καὶ ἡ φωνὴ τῆς!..

Ἡ κυρία (στρέφουσα περισσότερον καὶ ζωηρόως). — Τὸ παρετήρησες; Τὴν πρώτην φοράν, ὅπου τὴν ἤκουσα, ἐνόμισα δι ἦτο βραχιασιμένη. Ἀκούς ἐκεῖ ἀξίωσις!... Ἡ ἀνόητος, ἀκόμη ἄλλα τόσα χρόνια νὰ εἶχε καὶ νὰ μᾶς κάμνῃ τὰς γελοίας ἀξιώσεις τῆς.

Ὁ κύριος. — Καὶ λέγονται τόσα εἰς βάρος τῆς! Ξέρεις, Ἰουλία, τὸ σκάνδαλον τῆς ὁδοῦ Β... ἀποδίδεται εἰς αὐτήν.

Ἡ κυρία (στρέφουσα καθ' ὀλοκληρίαν). — Ἔτσι, αἰ; Πές μου, νὰ, τί ἔμαδες; ποῖς σοῦ τὰ εἶπεν;

Ὁ κύριος (ἀντὶ ἀπαντήσεως, παρατηρῶν τὸ ὄρολόγιόν του). — ἰ, Ξέρεις; εἶναι μία μεταμεσονύκτιος.

Ἡ κυρία. — Πῶς ἐπέρασεν ἡ ὥρα! Πᾶμε νὰ κοιμηθῶμε;

Ὁ κύριος. — Βέβαια, πηγαίνομεν. Ἀρκετὰ ἀγρυπνήσαμε.

Ἡ κυρία. — Μὰ πές μου πρότον, τὸ σκάνδαλον καταλεπτῶς.

Ὁ κύριος. — Θὰ ἀργήσωμεν τότε. Πηγαίνομεν καὶ ἐν τῷ μεταξὺ σοῦ τὸ λέγω.

Ἡ κυρία (ἀνορθοῦται αἰφνης). — Τέρας!

Ὁ κύριος (ἐμβρόντητος). — Τί εἶναι πάλιν;

Ἡ κυρία (γελάσασα). — Νά καλέ, αὐτὴ ἡ κυρία Βέρλου. Γὰ φαντάσον! Δὲν τὴν εὐρίσκεις γελοῖαν;

Ὁ κύριος (μειδιῶν). — Γελοιωδεστάτην, μάλιστα ἂν καὶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἔχω λόγους νὰ τὴν μακαρίζω.

Ἡ κυρία (γελάσασα). — Ἐλα καλέ, φίλησέ με.

Ὁ κύριος (τὴν φιλεῖ καὶ ἀφοῦ οὔτω πως ἀπροόπτως ἡ τρικυμία ἐκόπασεν, ἀπέρχονται, ἐρχόμενοι εἰς τοὺς ἀναγνώστας κλητὴν νύκτα, διδόντες συγχρόνως καὶ κάποιον μάθημα)!

Α' ΕΞΑΝΔΡΑ ΑΛΒΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Εἰδοωοίσεις

Εἰδοποιούνται οἱ ἐν Ρωμουνία συνδρομηταί μας ὅσοι θέλουσι νὰ ἐμβάσωσι τὴν συνδρομητῶν, ἢ ὅσοι ἐπιθυμοῦσι νὰ γίνωσι συνδρομηταί τῆς «Φύσεως» δι ἀντιπρόσωπος ἡμῶν τυγχάνει ὁ κ. Δημ. Ἀναστασιάδης, τραπεζήτης, ὁδὸς Βλαναρί 5, ἐν Βουκουρεστίῳ.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

§ § § § §

Ἡ Κυρία Ἡλιθιάδου παρακαλεῖ τὴν ἀστυνομίαν νὰ γίνωσι ἐρευναὶ πρὸς ἀνέυρεσιν τοῦ συζύγου τῆς, ὅστις εἶχεν εξαφανισθῆ πρὸ ἡμερῶν.

— Εἰμπορεῖτε νὰ μᾶς δώσετε κανὲν ἰδιαίτερον χαρακτηριστικόν, διὰ νὰ μᾶς διευκολύνη τὴν ἀνέυρεσίν του;

— Μάλιστα... Πρὶν πλαγίσιον εἰς τὸ κρεβάτι, κάμνει πάντοτε τὸν στανθόν του.

— Καλῶς, ἄλλο, ἄλλο γνώρισμα, ἐπιτάσσει ὁ ἀστυνομὸς βιαστικῶς.

— Τὴν νύκτα ποτὲ του δὲν ἐξυπνοῦσε.

— Τὴν ἡμέραν;

— Ἐ, τὴν ἡμέραν ἦτανε πάντα ξυπνός...

Καὶ ὁ ἀστυνόμος πρὸς τοὺς χωροφυλάκας ἐν βίῃ.

— Ἀκούσατε, νὰ εὔρετε ἕνα ἄνθρωπον, ὅστις τὴν μὲν νύκτα δὲν ἐξυπνᾷ ποτὲ καὶ τὴν ἡμέραν εἶναι πάντα ξυπνός.

Ἡ Κυρία ἐπεμβαίνοσα τροχάδην

— Κύριε ἀστυνόμη, γὰ καλεῖτερα, ἄς ζητήσουν καὶ κανένα ποῦ τὴν ἡμέρα νὰ κοιμᾷται καὶ τὴν νύκτα νὰ ἦνε ξυπνός.

Ὁ ἀστυνόμος ἐξερχόμενος

— Καὶ τί τὸν θέλεις αὐτόν;

— Τὸν προτιμοῦσα...

Ὁ ἀστυνόμος

— Ὄφ, ἀφῶς με, πηγαίνω νὰ κοιμηθῶ ὅλην νύκτα δὲν κοιμῶμαι...

Καὶ ἡ κυρία Ἡλιθιάδου με παράπονον.

— Αὐτός θὰ εἶναι καλὸς σύζυγος.

Μεταξὺ δύο φίλων.

— Ὄφ, φίλε μου, βαρέθηκα αὐτὸν τὸν κόσμον. Καλεῖτερος ὁ ἄλλος, νὰ λείβωσι τόσες ακουτοῦρες. Ἐκεῖ τοῦλάχιστον μόνον με ἀγγέλους καὶ διαβόλους θὰ ἔχῃς νὰ κάμῃς.

— Μὰ γὰ νομίζω, πῶς ἴσα ἴσα κεί θάχομε πολλὰς ακουτοῦρες, ἂν μᾶς ζητήσουν τὰ χρέη καὶ ταῖς ζημίας ποῦ ἐκάναμε ἔδω κάτω.

Γυναικεῖα πεισιμονή.

Ἡ σκηνὴ εἰς τὸ τραῦ: Εἰς Κύριος παραχωρεῖ τὴν θέαν του εἰς μίαν Κυρίαν, ἣτις ἐλημόνησε νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ. Ὅτε δὲ τὸ τραῦ ἔστη καὶ αὐτὴ ἠγέρθη νὰ φύγῃ, ὁ Κύριος τῇ λέγει.

— Κυρία, μοῦ παραχωρεῖτε τὴν θέαν σας;

— Ὁχι, ἀπαντᾷ αὐτὴ ζωηρῶς καὶ φεύγει.

Ὁ Κύριος τὴν παρετήρησε καλῶς διὰ νὰ τὴν ἐκδικηθῇ, ἂν τῆν εἰς ὁμοίαν περιστασιον.

Ἡ σκηνὴ εἰς τὸ αὐτὸ τραῦ:

Μετά τινος ἡμέρας ἡ τῆν τὸ ἔκαμε νὰ εὐρεθῶν εἰς τὴν αὐτὴν θέαν καὶ περιστασιον, ὅτε ὁ Κύριος δὲν τὸ κοινᾷ ἀπὸ τὴν θέαν του.

Ὁ κυρία πλησιάζουσα:

— Μοῦ δίδετε τὴν θέαν σας, κύριε, διότι εἶμαι κοινωρασιμένη; τῷ λέγει.

Ὁ Κύριος τὴν δίδει καὶ πάλιν, χωρὶς νὰ λάβῃ εὐχαριστήρια. Ὅτε αὐτὴ ἠγέρθη, τὴν ἐρωτᾷ πάλιν:

— Θὰ ξαναέλθετε εἰς τὸ τραῦ αὐριον, Κυρία;

— Ἐλπίζω καὶ τότε πλέον θὰ σᾶς εὐχαριστήσω. (Κατ' ἴδαν) Ἄμ δὲ θὰ σοῦ γίν' ἡ χάρις.

ΓΝΩΜΙΚΑ

Ποτὲ μὴν ὑπανδρευθῆς, ἂν δὲν βεβαιωθῆς, δι εἰ ἀγάπῃ τοῦ μνηστήρος σου εἶνε εὐλακρινῆς.

Ὅδδεν ὄφελος θὰ προσπορισθῆς ἐκ μαθημάτων τὰ ὅποια ἤκουσες διὰ πρώτην φοράν.

Ὁ θυμὸς οὐδέποτε ὄφελει, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ διαρκῶς δυσθυμίας.

Αἱ περιπέτειαι τοῦ βίου εἶναι ὁ καλεῖτερος ὁδηγὸς καὶ διδάσκαλος τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ μεγαλειτέρα παραφροσύνη εἶνε νὰ νομίζῃ τις ἑαυτὸν τέλειον εἰς τὸ λέγειν καὶ πράττειν.

Ὁ πλούσιος ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ κόλακας καὶ ὁ πτωχὸς ἀπὸ φίλους.

Ὁ στενοκέφαλος εἶναι στενόχωρος, ὅπως καὶ ὁ φιλάργυρος καὶ σφιγκτὸς καὶ φειδωλός.

Πρὸς τοὺς συνδρομητάς μας

Ἐνεκα τῆς προσκλήσεως ὄλων τῶν ἡλικιῶν ὑπὸ τὰς σημαίας, συνεπεία τῆς πολεμικῆς καταστάσεως τῆς ἡμετέρας χώρας, φυσικῶς ἐπῆλθεν ἀνωμαλία καὶ βραδύτης εἰς τὴν τακτικὴν ἐκδοσὴν τῆς «Φύσεως» δι' ὅπερ ζητοῦμεν συγγνώμην παρὰ τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν, ὑποσχόμενοι δι ἴδῃ κατόπιν τῆς ἀπολύσεως τῶν ἡλικιῶν καὶ ἐπανόδου τῶν ἀνδρῶν εἰς τὰς ἐργασίας αὐτῶν, θέλει ἐπανέλθει ἡ κανονικὴ λειτουργία τῶν ἡμετέρων ἐκδόσεων.

Ἡ Διευθύνσις

ΕΛΛΗΝΟΓΡΑΦΙΑ

Δ. Ζ. Τουρνό - Σεβερῖνον. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Σᾶς ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν τελευταία φυλλάδια. Ἀναμένουμεν νεωτέραν σας. — Κ. Σ. Πάτρας. Συνοδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. — Σ. Δ. Κέρκυρα. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Γράφομεν. — Α. Μ. Κων/πολιν. Ἐνεγράψαμεν φίλον σας συνοδρομήτην καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — Κ. Σ. Ὀδησσόν. Δελτάριον ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν πολὺ. — Ν. Χ. Γ. Μετυλήην. Δελτάριον ἐλήφθη, σᾶς ἀπηντήσαμεν. — Α. Μ. Κάϊρον. Ἀνωμαλία προήλθεν ἐξ ἐλείψεως ἐπαρκῶν χειρῶν ἕνεκα τῶν πολέμων, ἧδη ὁμοῦ τακτοποιοῦνται πάντα. — Κ. Γ. Γιούργεβον. Ἐπιστολή ἐστάλη ἀσφαλῶς εἰς Σέρρας, ἀλλ' ἀπάντησις δὲν ἐλήφθη. — Ε. Β. Pretoria. Ἐπιστολή ἐλήφθη. Σᾶς ἐνεγράψαμεν. Εὐχαριστοῦμεν. Φυλλάδια σᾶς ἐστάλησαν. Ἀναμένουμεν ἀπάντησιν. — Δ. Α. Ἀλεξάνδρειαν. Δελτάρια κτλ. ἐλήφθησαν. Τεύχη ἐστάλησαν. Λίαν προσεχῶς ἔχετε ἔκτενή ἀπάντησιν. — Δ. Κ. Σιδάμ. Ἐπιστολή ἐλήφθη. Ἀπηντήσαμεν εἰς ὄλα. — Ν. Κ. Νιζνί. Παραγγελία σας ἐστάλη. Ἐγράψαμεν. — Β. Χ. Λαμίαν. Ἐπιστολή ἐλήφθη. Ἀπηντήσαμεν.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Διακηρύττει, ὅτι

Προσκαλοῦνται οἱ ἰδιοκτῆται Ἰππιων, ὅπως προσέλθωσιν ἐνώπιόν μας ἀπὸ σήμερον καὶ δηλώσωσι τὰ κτήνη ταῦτα καὶ τὰς σαγὰς αὐτῶν καὶ τὰς διὰ τῶν κτηνῶν τούτων ζευγνυομένας ἢ αὐτοκινήτους ἀμάξας (φορητοὺς), πρὸς σύνταξιν τοῦ ἀπληροσφικτοῦ καταλόγου τοῦ καθ' ἡμᾶς δήμου κατὰ τὸν περὶ στρατιωτικῶν εἰσφορῶν νόμον, ἢα μὴ ἄλλως ὑποσῶσι τὰς οὐνεπίας τοῦ νόμου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθῆτω νομίμως.

Ἀθῆναι 2 Ἰανουαρίου 1914.

Ὁ Δήμαρχος Σπ. Μερκούρης

ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Περιέχει εἰκόνας τοπειῶν, μαχῶν, ναυμαχιῶν, βασιλέων, στραταρχῶν καὶ στρατηγῶν ὡς καὶ διαφόρων πολεμικῶν σκηνῶν.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Φύσεως» ἀποστέλλει αὐτὸ παντὶ προαποστέλλοντι τὸ τίμημα, φρ. 15, χρυσόδετον καὶ πολυτελέστατον ἐντὸς ἰδιαιτέρας θήκης.

Ψυχολογία καὶ πνευματισμός

ΩΡΟΣΚΟΠΙΑ

Εἰς τὴν ψυχολογίαν καὶ τὸν πνευματισμὸν ἀνάγεται ἡ ἀποκάλυψις τοῦ παρελθόντος, παρόντος καὶ μέλλοντος, ὡς καὶ πάσης αἰτίας καλοῦ ἢ κακοῦ.

Τὰ πάντα ἐξαρτῶνται καὶ ἐξελίσσονται ἐν τῷ γήινῳ κόσμῳ οὐχὶ συμπερασματικῶς ἢ τυχερῶς, διότι τύχη καὶ συμπτώσεις εἰσὶν ἴσα τῷ μηδενί καὶ ἐκ τοῦ μηδενός μηδὲν προκύπτει, ἀλλ' ἐκ προδιαγεγραμμένου σχεδίου, ἧται ἐκ φηρᾶς, σειρᾶς καὶ συνεκείας πάσης κινήσεως, ἐχούσης ἀφορμὴν μίαν αἰτίαν, ἧτις πάλιν αἰτία γεννᾶται ἐκ τοῦ λόγου, τούτου φυσικῶς ἔχοντος πνευματικὴν πηγὴν. Ἡ αἰτία λοιπὸν εἶναι ἀρχὴ τῆς ἐξελίξεως ἐκάστης πράξεως, ἧτις ἀναποδράστως ἐξελίσσεται συνωδῶ τῇ φύσει τῆς αἰτίας. Ἐπομένως διὰ τῆς ἐπιτυχοῦς διαγνώσεως ἐκάστης αἰτίας.

1ον Ἀποκαλύπτεται τὸ παρελθόν, παρόν καὶ μέλλον μετὰ τῶν πιθανῶν φάσεων αὐτῶν.

2ον Ἐξηγοῦνται τὰ καθ' ὕπνον πολυποικίλα ὕνειρά.

3ον Θεραπεύονται νόσοι καὶ κακοδαίμονιαι.

4ον Διαγιγνώσκεται ἡ μέλλουσα ἐξελίξις τοῦ βίου ἐκάστου.

5ον Προλαμβάνονται τὰ ἐπιλευσόμενα ἀτυχήματα, τὰ ἀπευκτατά καὶ αἱ μαγανείαι.

6ον Παρέχονται ὁδηγίαι καὶ συμβουλαὶ ἐπὶ ἐκάστου ζητήματος.

Ἄ διαγνώσις γίνεται διὰ προσωπικῆς ἐξετάσεως, διὰ τῆς ἀποστολῆς τῆς φωτογραφίας καὶ γραπτῆς ἐκθέσεως, ὅταν πρόκειται περὶ ὑποθέσεων καὶ ἀσθενειῶν.

Οἱ βουλούμενοι νὰ λάθωσιν ἀπαντήσεις ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω θεμάτων, δύνανται, συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς ἀνωτέρω ὅρους, νὰ ζητήσωσι ὅ,τι τοῖς ἀμύξει. Πᾶσα ἀποστολὴ φωτογραφίας δεῖν νὰ συνοδεύηται ὑπὸ ἰδιοχείρου σημειώσεως τῆς ἡλικίας, ἐγγάμου ἢ οὐ καταστάσεως, ἐπαγγέλματος, ὑπογραφῆς καὶ τόπου διαμονῆς τοῦ ἐνδιαφερομένου προσώπου. Πᾶσα δὲ ἀπάντησις δίδεται ἔγγραφος, σαφῆς καὶ ἀκριβῆς τῷ αἰτούντι, ὅστις προκαταβάλλει ἢ ἀποστέλλει τὰ ἀντίτιμα, ἧτοι δρχ. 5 διὰ τὸ 1ον ζήτημα. Δρ. 3 διὰ τὸ 2ον ζήτημα. Δρχ. 10 διὰ τὸ 3ον ζήτημα. Δρ. 6 διὰ τὸ 4ον ζήτημα. Δρ. 12 διὰ τὸ 5ον ζήτημα καὶ δρ. 10 διὰ τὸ 6ον.

ΖΗΤΕΙΤΕ

ΤΟ ΚΟΝΙΑΚ

ΤΗΣ ΕΛΛ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ "ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ,"